

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palveluverkkoselvitys

Alustava esitys palveluverkoksi
8.8.2023

Sisällysluettelo

OSA I Selvityksen tausta, tavoitteet ja toteutus (diat 3-37)

1. Palveluverkkoselvityksen tarve ja keskeiset perustelut
2. Selvityksen viitekehys, kohde ja tavoitteet
3. Osallisuus ja päätöksenteko

OSA II Alustava esitys palveluverkoksi alueittain (diat 38-80)

1. Renko
2. Kalvola
3. Hauho
4. Tuulos
5. Lammi
6. Läntinen kantakaupunki
7. Keskinen kantakaupunki
8. Itäinen kantakaupunki
9. Museopalvelut
10. Esityksen taloudellisia vaikutuksia ja muutosten alustava aikataulu

OSA I

Selvityksen tausta, tavoitteet ja toteutus

1. Palveluverkkoselvityksen tarve, keskeiset perustelut

Miksi palveluverkkoa tarkastellaan?

1. Väestönmuutos

- Lasten määrä vähenee kaikilla alueilla, väestötilastojen mukaan 7-12 vuotiaiden lasten määrä alenee merkittävästi seuraavan viiden vuoden aikana, syynä vuodesta 2010 jatkunut syntyvyyden aleneminen

2. Kaupungin talouden tasapainotus

- KH on päättänyt velkaantumisen ehkäisystä, tavoitteena keventää investointiohjelmaa edellisistä vuosista ja luopua mahdollisimman laajasti peruskorjaustarpeessa olevista kiinteistöistä
- Lasten määrän vähentyminen johtaa myös valtionosuuksien vähentymiseen, laskennallisesti n. 1 Milj. euroa vuodessa

3. Elinvoiman edistäminen kaupunkitasolla edellyttää valintoja

- Kantakaupungissa huomio on läntisessä kantakaupungissa, jossa on kasvavia asuinalueita
- Pitäjien elinvoimasta huolehditaan, kaikissa pitäjissä on jatkossakin kirjasto-, koulu- ja päiväkotipalveluja
- Museopalveluissa otetaan huomioon nykyistä vahvemmin matkailun ja elinvoiman tukeminen

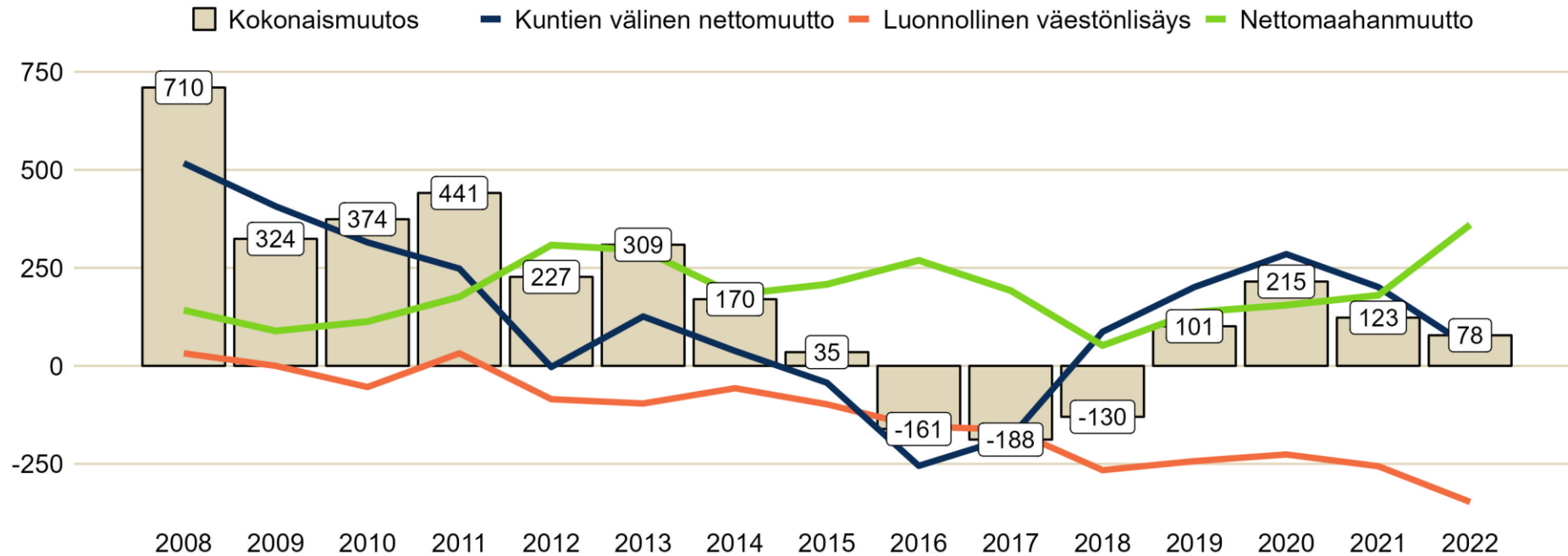
4. Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kehittäminen

- Perusopetuksessa on tarve siirtyä raskaan investointiohjelman jatkamisesta sisällön kehittämiseen, tämä edellyttää luopumista osasta kiinteistöistä
- Palveluverkon supistaminen antaa mahdollisuuden siirtää osan henkilöstöresurssista vahvistamaan kasvun ja oppimisen tukea
- Kirjastopalveluissa e-kirjasto ja omatoimipalvelut vahvistavat saavutettavuutta

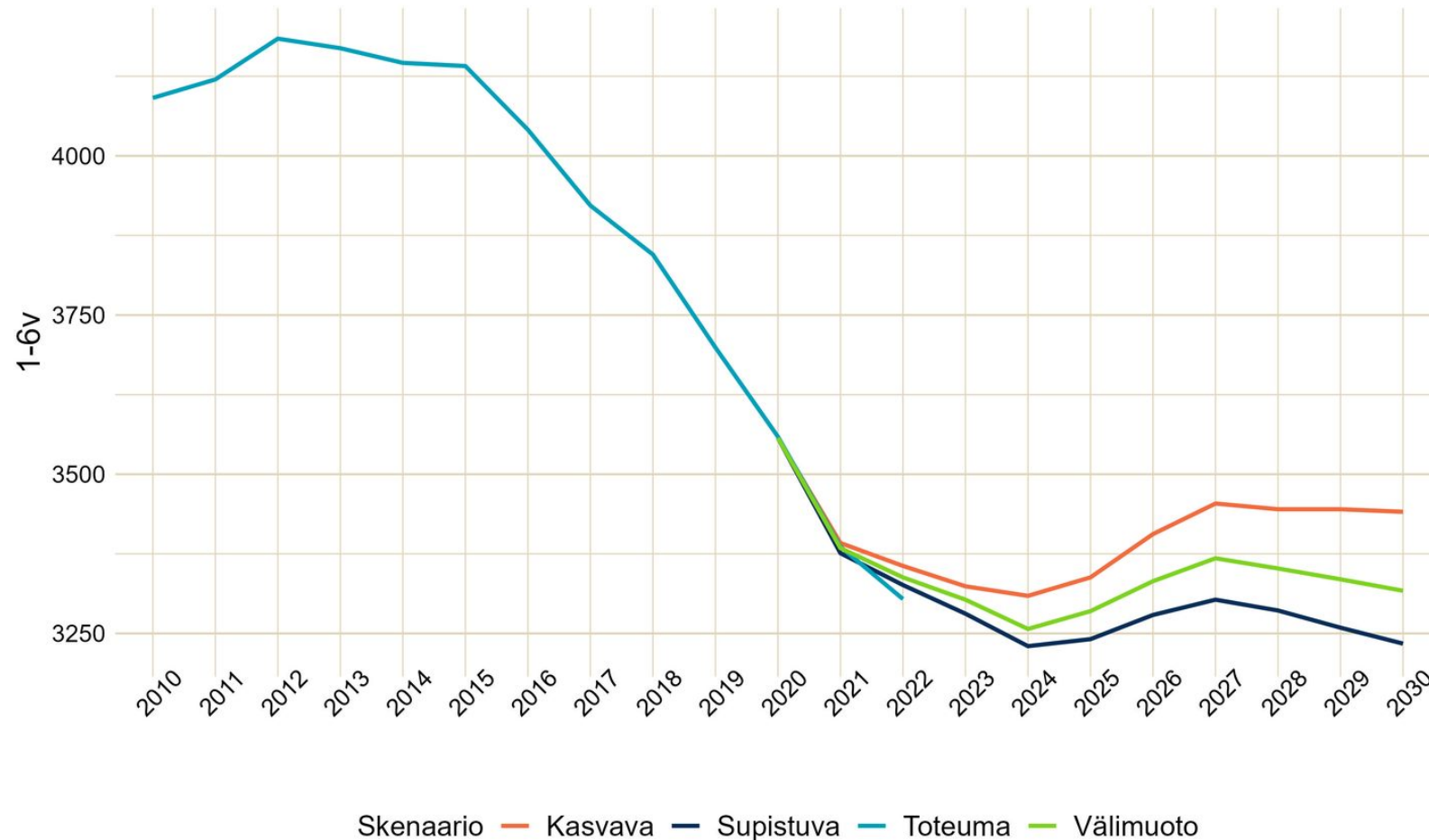
Väestötilastojen lukuohje

- Väestön kehityksen osalta on esitetty toteuma ja kolme skenaariota. Skenaarioiden oletamat poikkeavat toisistaan kuntien välisen muuttoliikkeen osalta.
- Supistuvassa skenaariossa on oletettu vuosien 2015-19 muuttoliike, välimuoto-skenaariossa vuosien 2010-20 muuttoliike ja kasvavassa skenaariossa muuttokertoimia on nostettu sen verran, että vuoteen 2040 mennessä saavutetaan yhteensä 4 prosentin kasvu vuodesta 2020 laskien.
- Uudisrakentamisen vaikutus on huomioitu siten, että alueittain on määritetty korkein ja aikaisin mahdollinen rakentamisen määrä, joka on muutettu asukasmääräksi. Näin saatu luku toimii laskennassa kasvun rajoitteena eikä useimmilla alueilla toteudu ennusteessa sellaisenaan.
- Syntyvyys perustuu vuosien 2017-2019 hedelmällisyyslukuihin ja kuolleisuus Tilastokeskuksen kuolemanvaaralukuihin, jotka on laskettu vuosilta 2010-19.
- Maahanmuutto perustuu vuosien 2010-2019 maahan- ja maastamuuttoon, ilman vuotta 2016, johon heijastuu vuoden 2015 poikkeuksellinen maahanmuutto. Maahanmuutto kyseiseltä jaksolta on siten jo ennusteen perusteena.
- Palveluiden näkökulmasta 0-vuotias maahanmuuttaja vastaisi yhtä Hämeenlinnassa syntynyttä lasta. Kuitenkin maahanmuuttajien iät vaihtelevat ja esim. 10-vuotias on alakoulussa vain vuosiluokilla 4-6 eikä siten käytä pienempien lasten palveluita. Palveluiden kysyntä kasvaakin maahanmuuton myötä pitkällä aikavälillä enemmän yläkoulussa.

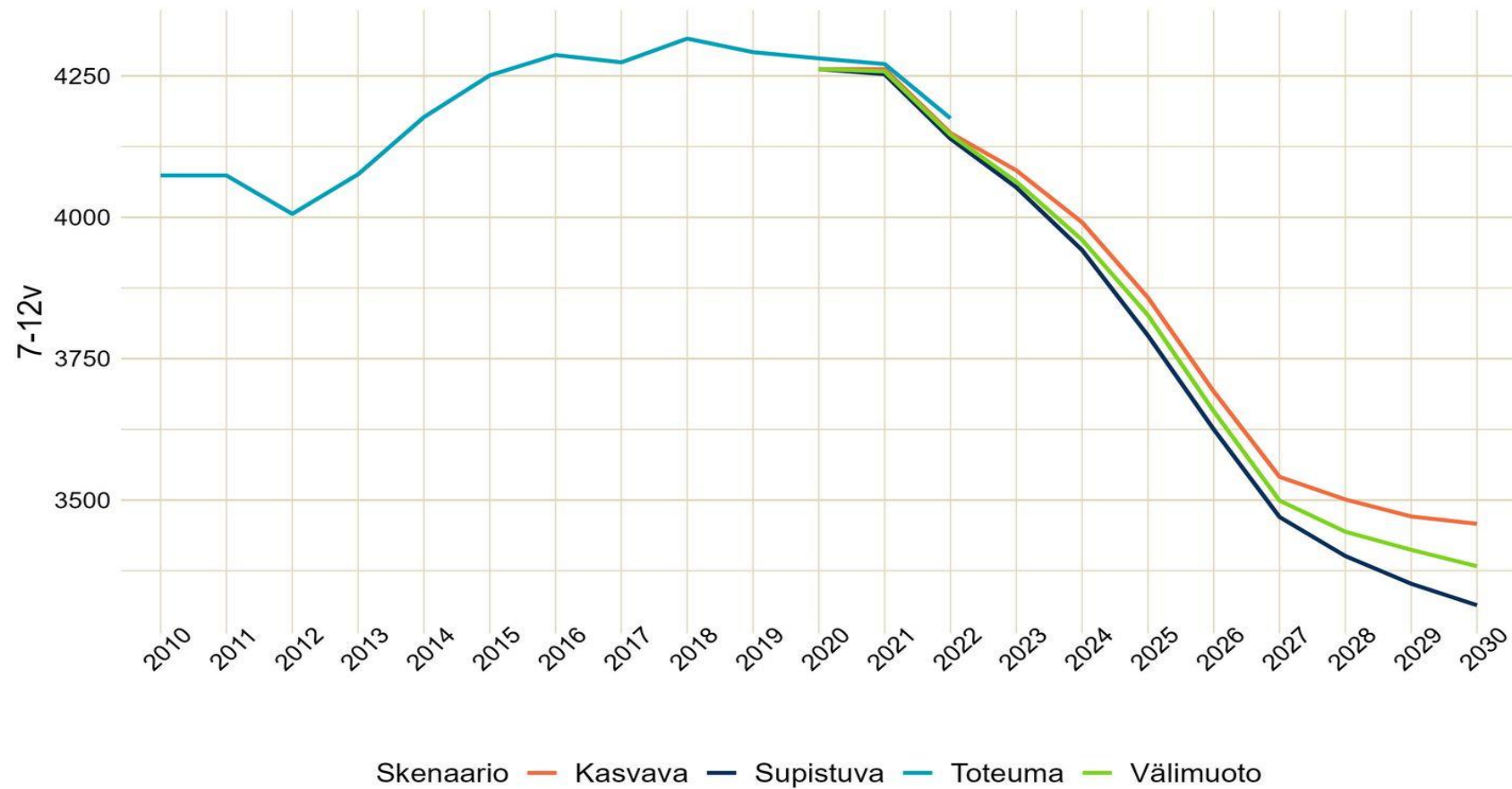
Väestönkehitys

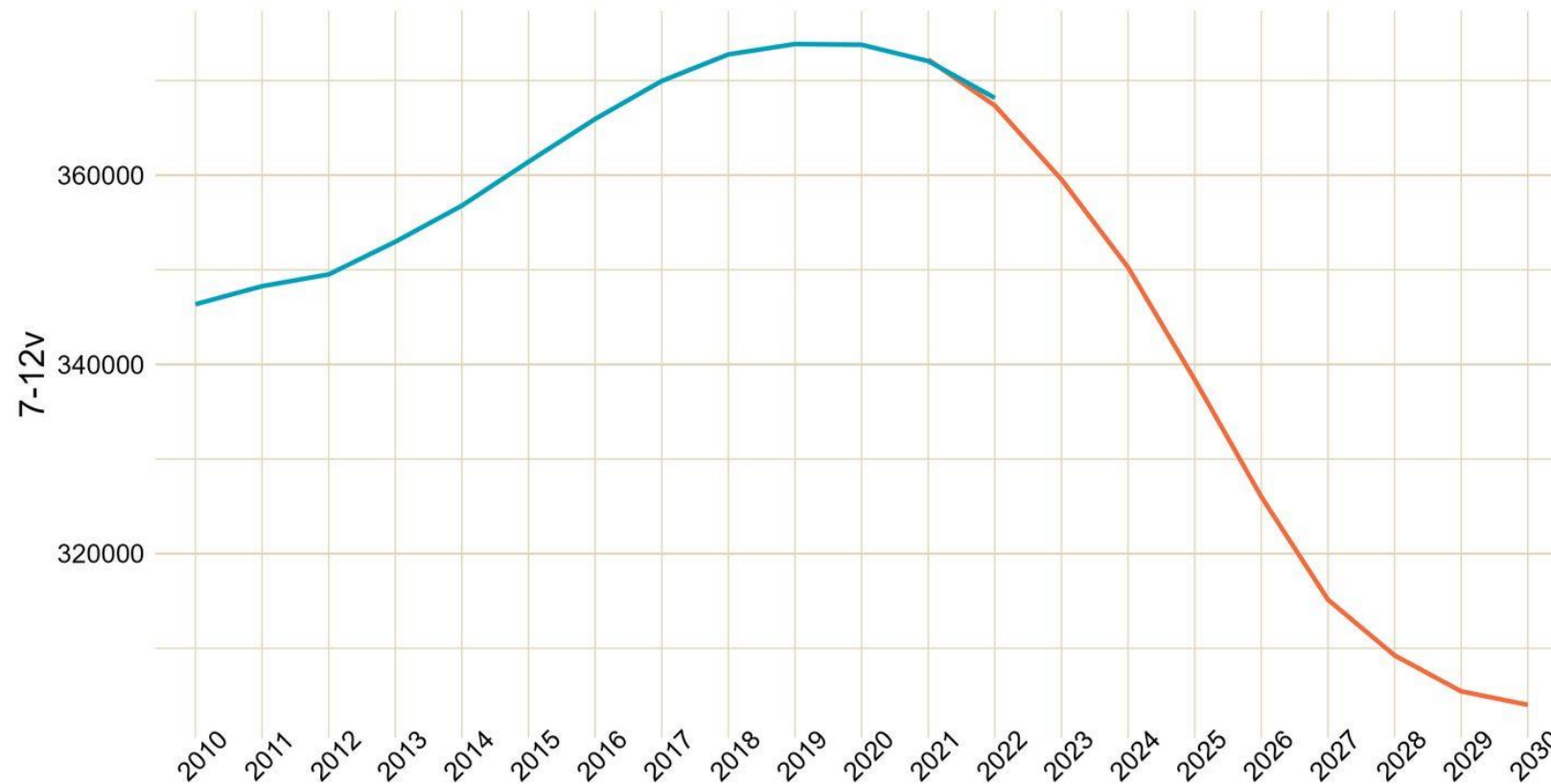
1-6 vuotiaat Hämeenlinnassa 2010-2030

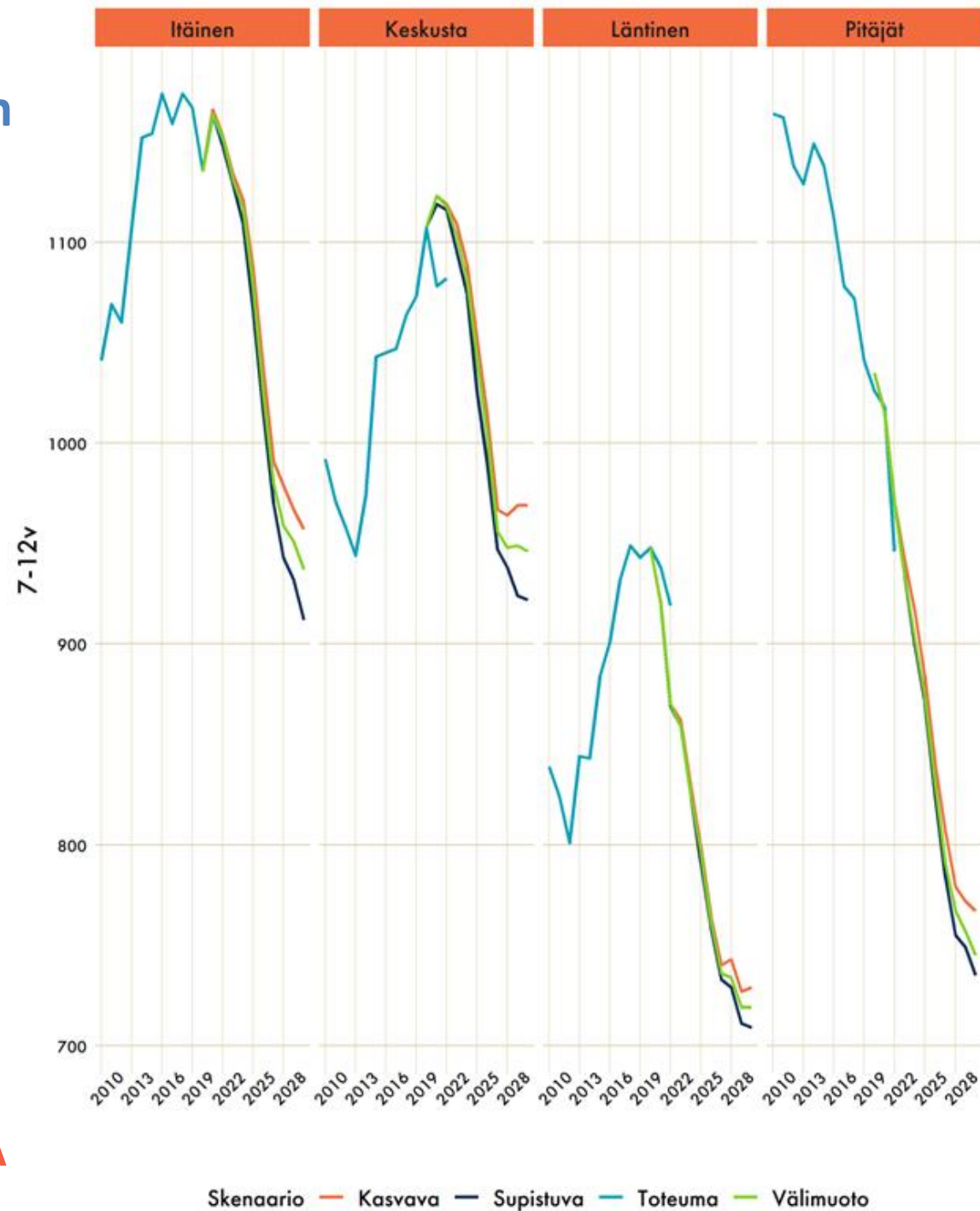
7-12 vuotiaat Hämeenlinnassa 2010-2030

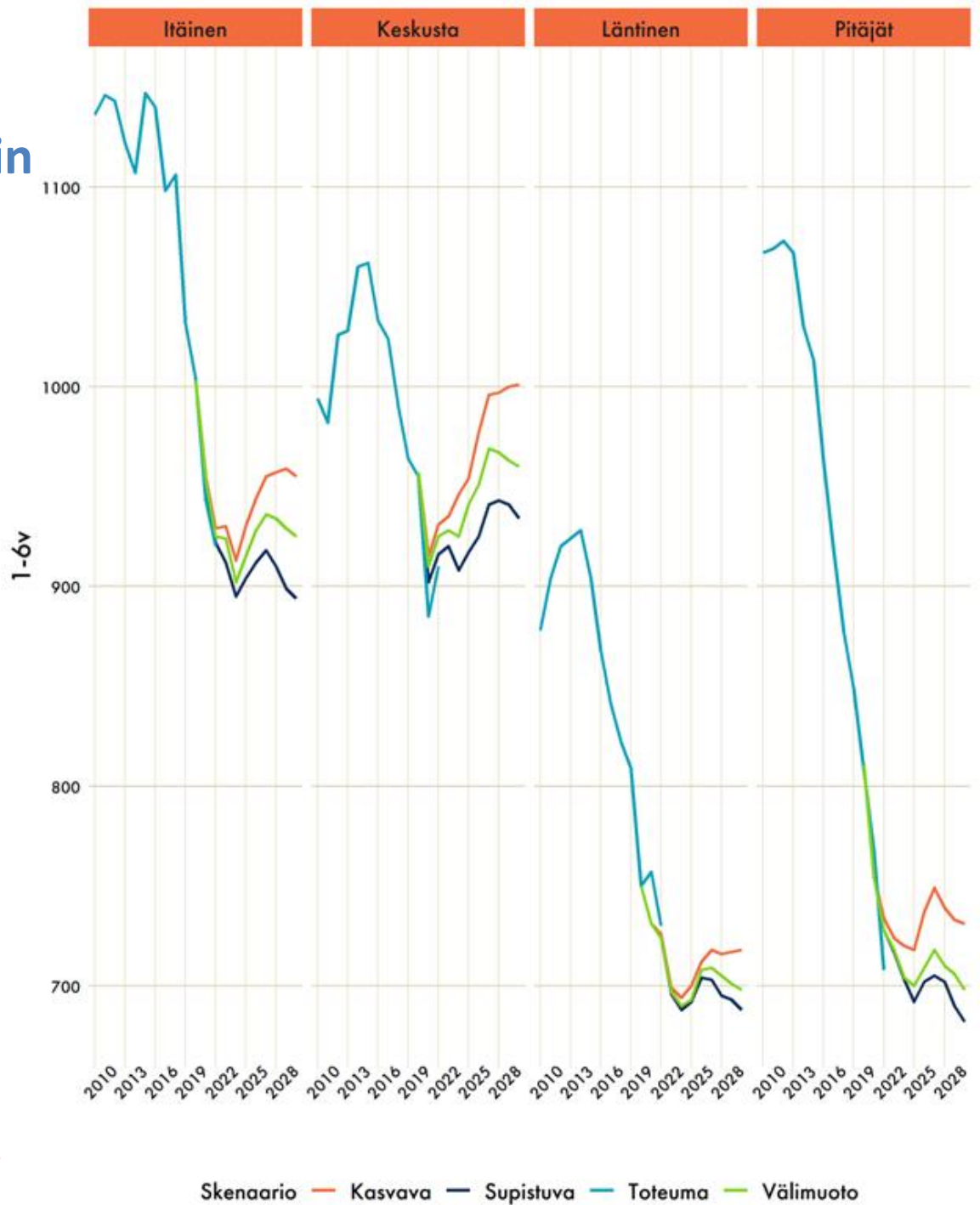
7-12 vuotiaat koko Suomi 2010-2030

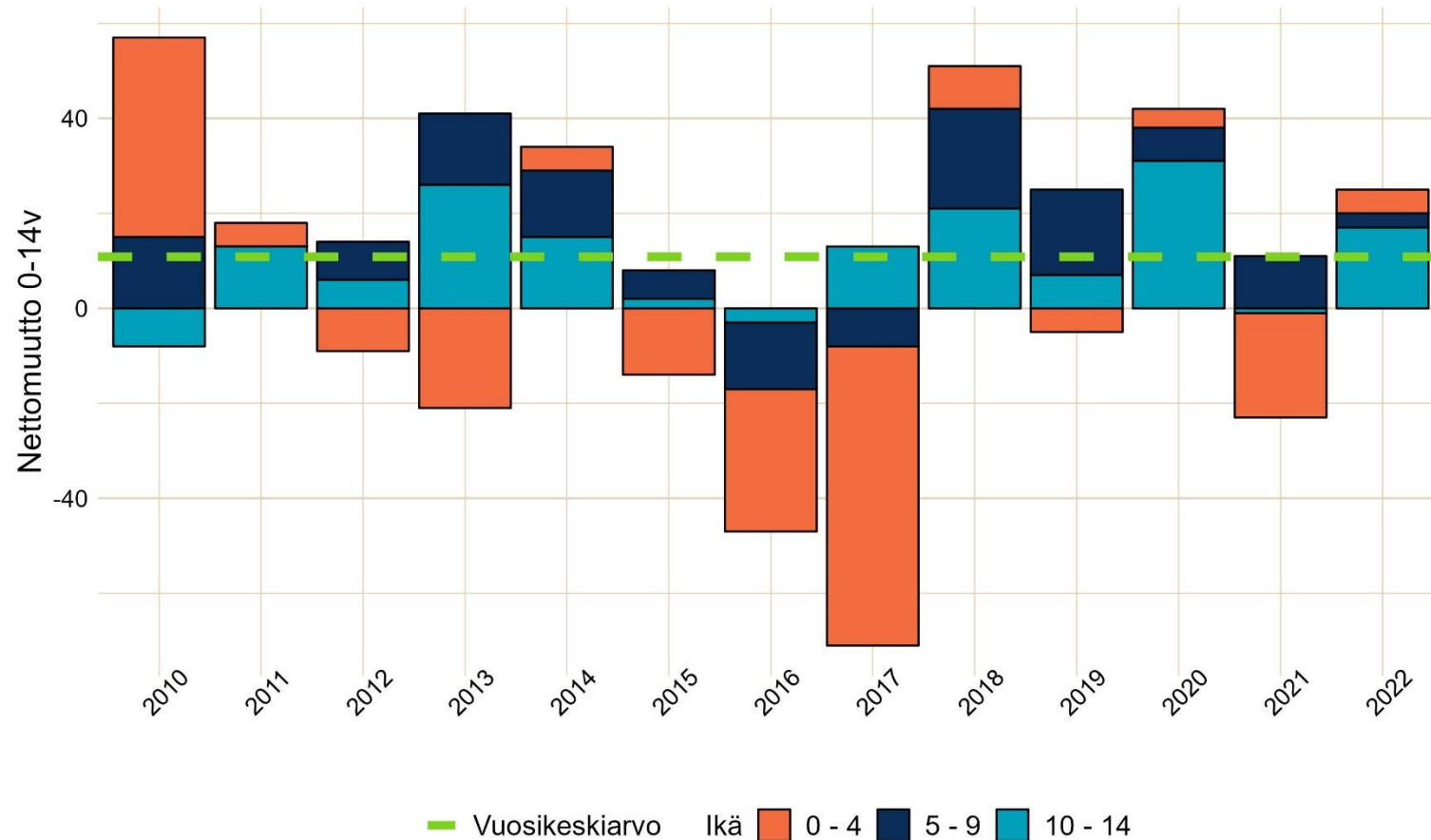
Alakouluikäisten määrän kehitys alueittain

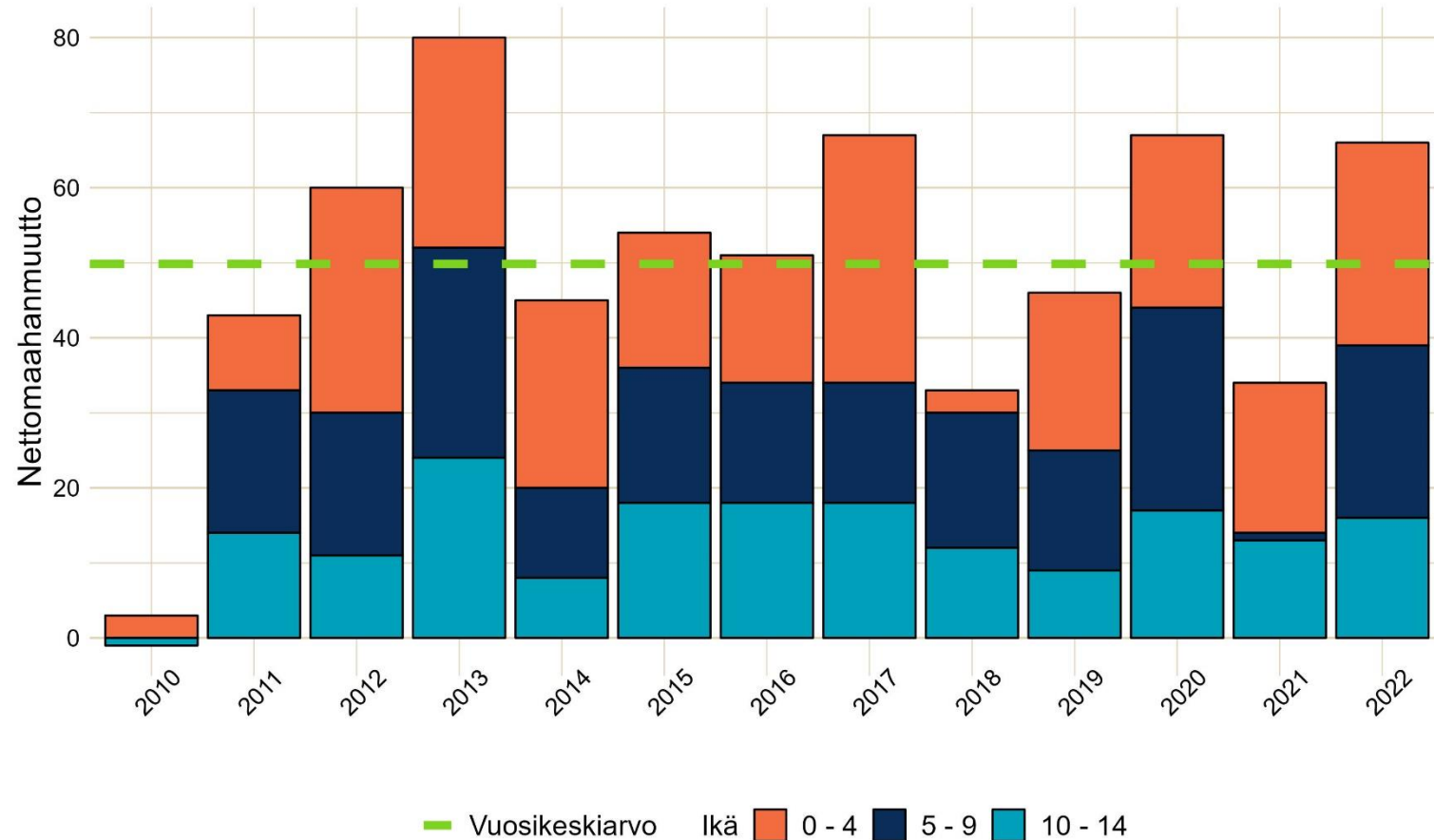
Varhaiskasvatusikäisten määrän kehitys alueittain

Maan sisäinen nettomuutto Hämeenlinnaan 0-14 vuotiaat 2010-2022

Nettomaahanmuutto Hämeenlinnaan 0-14 vuotiaat 2010-2022

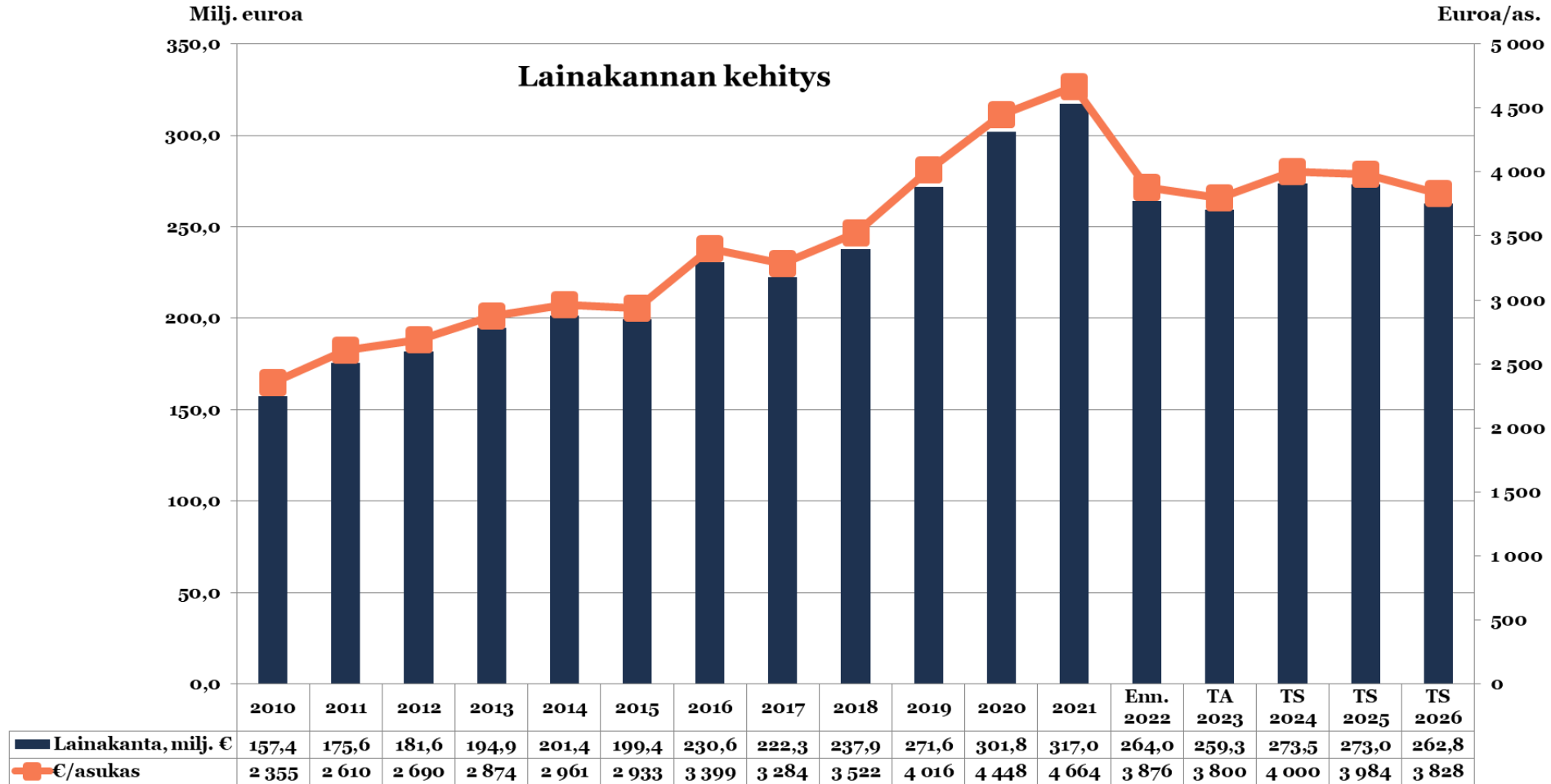
Keskeisimmät huomiot kaupungin talouden kannalta

- Koko 2010-luvun jatkunut syntyvyyden aleneminen on kääntänyt opetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarpeen laskuun. Jotta palvelutarpeen pieneneminen toteutuisi menosäästönä, tulee olla valmiutta sopeuttaa palvelutuotantoa.
- Samaan aikaan valtionosuusrahoitus vähenee ikäluokkien pienentyessä, joten menosopeutusta on tehtävä pelkästään pysyäkseen talouden tasapainon näkökulmasta nykytasolla
- Lisäksi nykyinen palveluverkko kaipaa lisäinvestointeja, jotka toteutuessaan nostavat yksikkökustannuksia, kasvattavat velkaa ja lisäävät talouden epätasapainoa entisestään
- Kustannuksista iso osa on kiinteitä, eli on pakko puuttua palveluverkkoon
- Maahanmuutto ei riitä hoitamaan tämän tasoista ongelmaa
- Talouden kannalta johtopäätös on selkeä: palveluverkko pitää sopeuttaa vastamaan palvelutarvetta ja rahoitustasoa. Mikäli palveluverkon ja palveluiden sopeutusta ei tehdä, seuraa siitä vääjäämättä taloudellisia ongelmia.

Keinoja tasapainoiseen talouteen

- Investoinnit ja velkamäärä
 - Lisävelkaantumisen ehkäisy edellyttää investointiohjelman keventämistä edellisistä vuosista
- Menot
 - Henkilöstömäärää on mahdollista vähentää kun lasten ja sitä kautta oppilasryhmien määrä vähenee, yksikön lakkautuessa vähenevät jossain määrin myös ulkoiset ostot
- Verot ja valtionosuudet
 - Lasten määrän vähentyminen johtaa valtionosuuksien vähentymiseen, palveluverkon supistusten tulisi kattaa rahoituksen leikkaukset
 - Julkisen talouden ja yksittäisen kunnan jatkuva lisävelka on veronkorotusten siirtämistä tulevien sukupolvien maksettavaksi
- Hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen tilanne
 - Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan menot ovat 61% kaupungin bruttomenoista, joten kaupungin talouden tasapainottamisessa on pakko puuttua siihen menoihin

Lainakannan kehitys 2010-2026

Lasten määrän vähenemisen vaikutus rahoitukseen

- Ikärakenteen mukaisen valtionrahoituksen kehitys 2023-> (vuoden 2023 hinnoin)

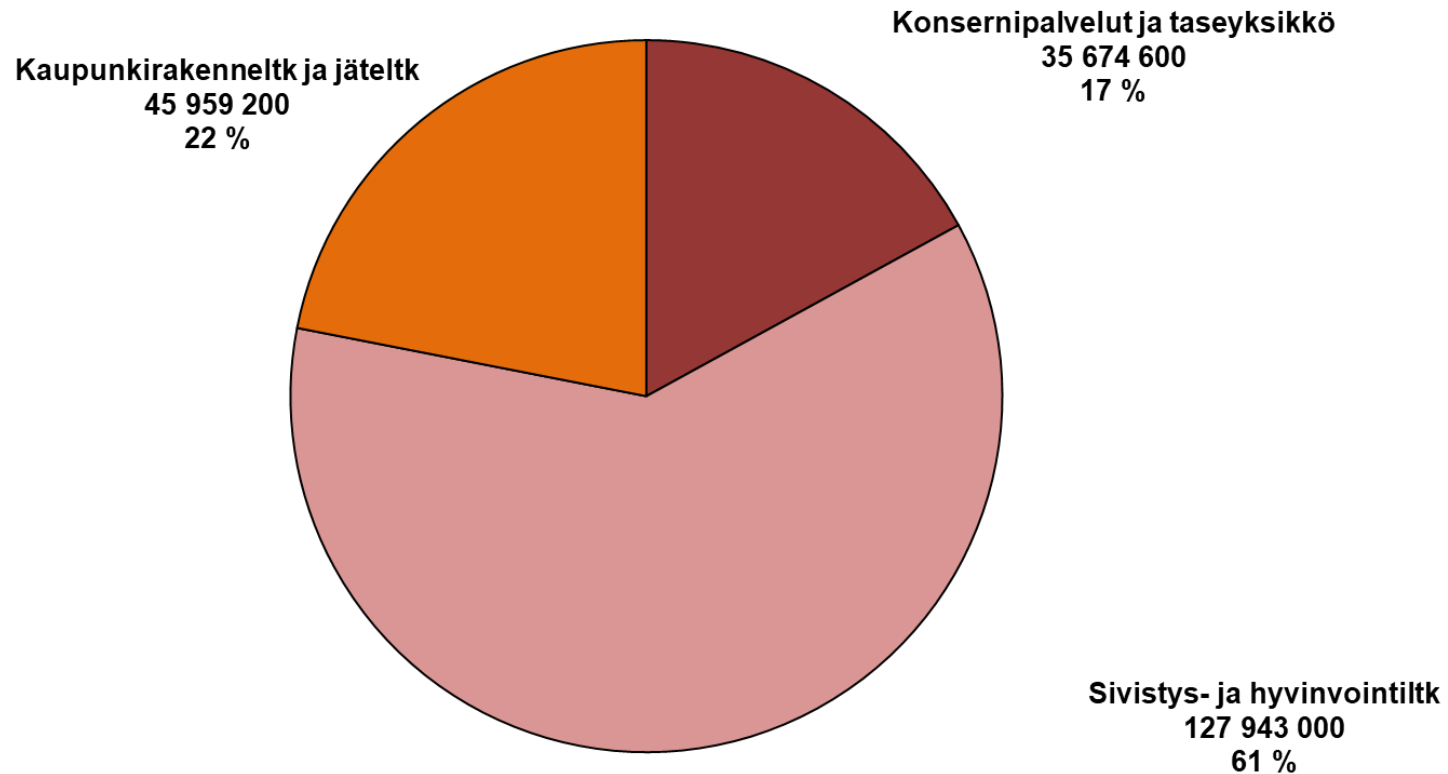
Kunta:	Hämeenlinna	2023					
Asukasluku 31.12.2021:	67 971						
			Laskennalliset				
			kustannukset, euroa				
Ikärakenne	määrä	perushinta			Ostavastuu	Ostavastuu	Netto
0-5-vuotiaat	3264	8 010,94	26 147 708	-1128,7419	-3 684 213,56	22 463 495	
6-vuotiaat	624	8 499,51	5 303 694	-1128,7419	-704 334,95	4 599 359	
7-12-vuotiaat	4271	7 071,51	30 202 419	-1128,7419	-4 820 856,65	25 381 563	
13-15-vuotiaat	2233	12 129,17	27 084 437	-1128,7419	-2 520 480,66	24 563 956	
Yli 16-vuotiaat	57579	62,57	3 602 718	-1128,7419	-64 991 829,86	-61 389 112	
Ikärakenne yhteensä:	67 971	1 358,53	92 340 976		-76 721 716	15 619 261	

IKÄRAKENNE VÄESTÖENNUSTEEN MUKAAN														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2036-2024
0-5	3295	3275	3317	3368	3408	3412	3413	3414	3414	3414	3414	3414	3415	120
6	618	607	546	537	548	584	586	586	586	586	585	585	585	-33
7-12	4160	4096	3995	3852	3694	3546	3499	3466	3444	3481	3531	3568	3569	-591
13-15	2243	2206	2217	2176	2186	2171	2111	2034	1946	1861	1779	1719	1755	-488
yli 16	58158	58563	58922	59294	59609	59929	60213	60484	60734	60910	61045	61150	61177	3019

VALTIONOSUUS M€															
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2036-2023
TULOT	92,3	91,9	90,8	90,0	88,9	88,3	87,5	86,4	85,3	84,1	83,3	82,7	82,2	82,7	-9,6
MENOT	76,7	77,3	77,6	77,9	78,1	78,4	78,6	78,9	79,0	79,2	79,3	79,4	79,5	79,6	2,9
NETTO	15,6	14,6	13,2	12,1	10,8	9,9	8,9	7,6	6,3	4,9	4,0	3,3	2,7	3,1	-12,5

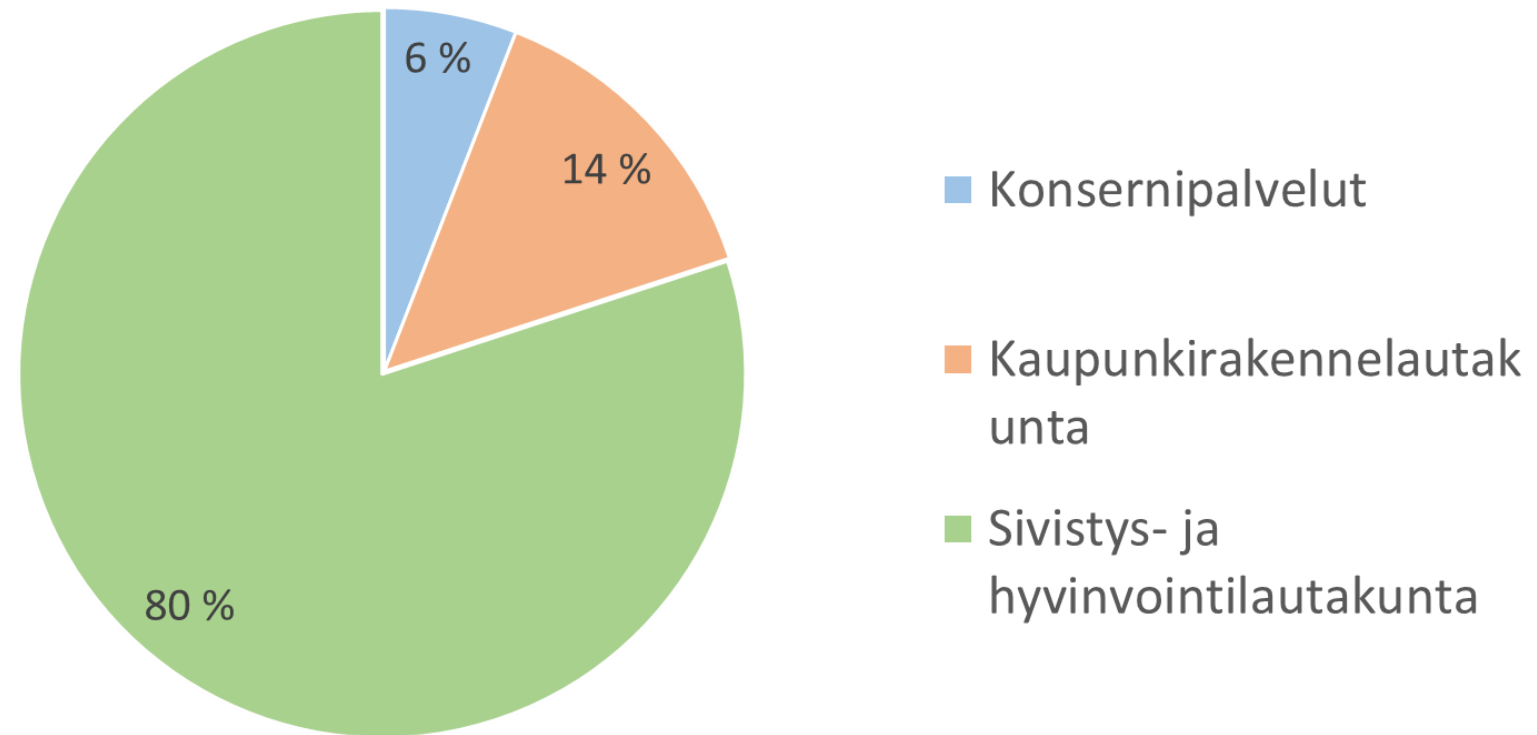
Toimintakulujen jakautuminen

Hämeenlinnan kaupungin toimialojen toimintakulujen jakautuminen TA 2023
209,6 M€

Kaupungin vakituinen henkilöstö

Vakituinen henkilöstö, elokuu 2023

Alueiden tulevat mahdollisuudet

- Hämeenlinnan kantakaupungissa täydennysrakentamisen mahdollisuuksista suuri osa sijoittuu länsi-itä suuntaisesti
- Läntistä kantakaupunkia on mahdollisuus kehittää aluekeskuksena. Uusi Ahveniston sairaala muokkaa kaupunkiympäristöä ja elävöittää aluetta. Vanha sairaalanmäki ja Jukolan alue ovat kerrostaloasumisen tulevia laajenemisaalueita. Läntisellä alueella on myös paljon pientalorakentamisen uusia alueita.
- Ruutukaavakeskustassa muutos on mahdollista pääasiassa rakennuskantaa tiivistämällä ja vajaasti rakennettuja alueita hyödyntäen
- Itäisessä kantakaupungissa alueiden kehittyminen tulevaisuudessa perustuu pääasiassa pientalovaltaisuuteen

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kehittäminen

- Raskaasta investointiohjelmasta tulee päästä vahvempaan sisällön kehittämiseen. Toimialan palveluverkkoon on panostettu viime vuosina n. 100 milj.€. Samalla se on tarkoittanut sisällön kehittämisen mm. perusopetuksen painotusten, kielipolkujen tai varhaiskasvatus-opetus-hyvinvointi-yhteistyön resurssien niukkuutta. Lasten määrän väheneminen antaa luontevan mahdollisuuden siirtää kehittämisen painopistettä seinistä sisältöön.
- Lasten ja nuorten tuen tarpeet jatkavat kasvuaan. Esitys mahdollistaisi tasavertaisemman henkilöstöresurssin perusopetuksessa oppilasta kohti kaupungin eri osissa ja tuen osalta resurssin lisäystä sekä opetuksessa että varhaiskasvatuksessa
- Kirjastojen e-palveluissa ollaan siirtymässä valtakunnalliseen e-kirjastoon ja laajempiin omatoimipalveluihin. Omatoimiajan käyttöönotto laajentaa palveluaikaa. Tiloista on tullut keskeinen osa kirjastojen palvelua.

1-6- vuosiluokkien oppilaiden oppilasmäärät 2018-2027

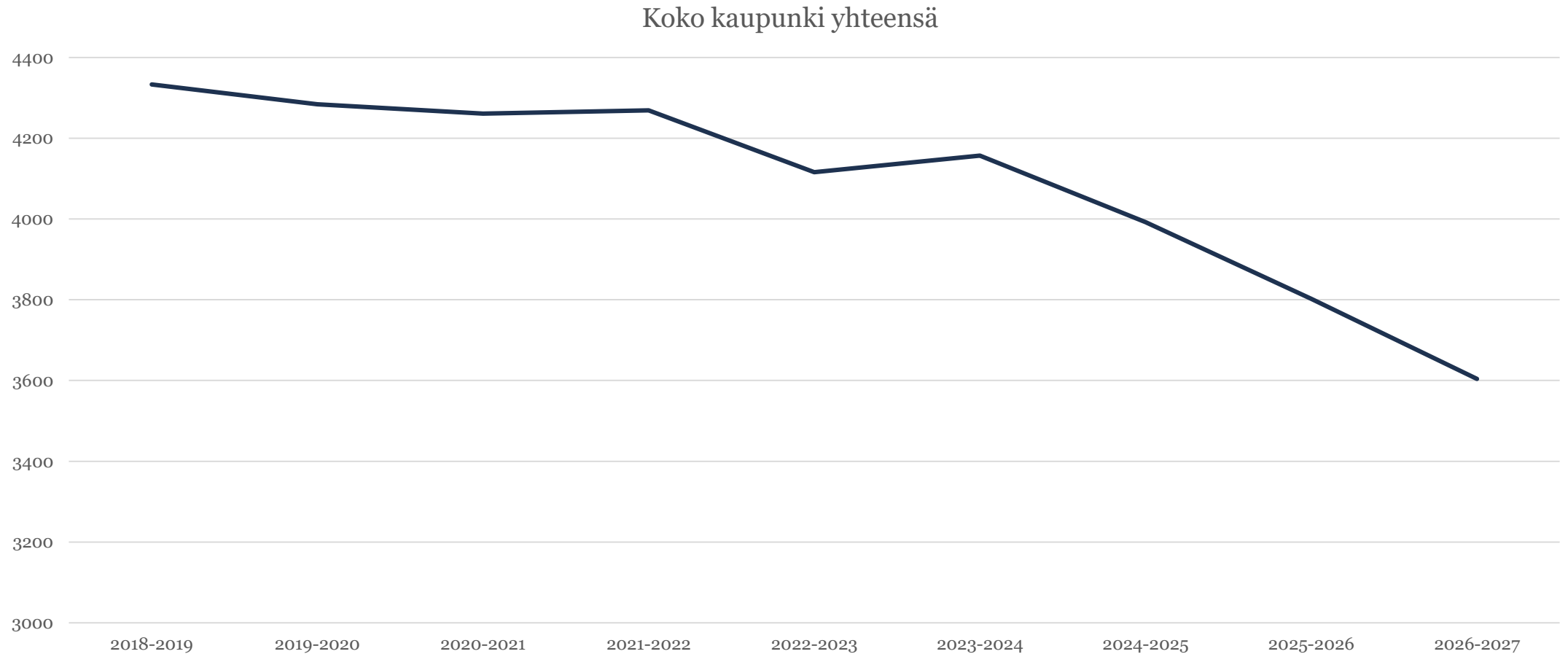
Koulu/Lukuvuosi	2018- 2019	2019-2020	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025	2025- 2026	2026- 2027
Alvettulan koulu	52	46	49	43	38	33	29	31	30
Eteläisten koulu	95	83	79	72	68	64	62	67	68
Hauhon Yhtenäiskoulu	101	103	92	93	92	100	92	87	82
Hämeenlinnan Yhteiskoulu	361	368	385	396	353	396	387	362	350
Iittalan yhtenäiskoulu	255	264	268	261	247	252	244	225	215
Jukolan koulu	207	208	202	196	196	208	203	201	189
Kirkonkulman koulu	339	342	335	335	339	340	333	323	313
Konnarin koulu	343	334	319	306	278	279	273	254	232
Luolajan koulu	134	135	122	115	110	115	95	83	73
Miemalan koulu	120	121	115	97	99	102	92	85	70
Myllymäen koulu	239	255	272	277	274	291	285	269	265
Nummen yhtenäiskoulu	512	496	498	504	487	467	450	447	424
Ortelan koulu	136	143	136	140	129	140	147	143	138
Rengon koulu	133	123	124	134	129	122	116	125	111
Ruununmyllyn koulu	333	314	311	317	322	307	308	302	287
Saaristen koulu	12	12	11	11	12	12	-	-	-
Seminaarin koulu	735	709	721	738	714	712	671	607	585
Tuuloksen koulu	97	92	88	99	94	83	78	71	69
Vuorentaan koulu	129	136	134	135	135	134	127	120	103
Yht.	4333	4284	4261	4269	4116	4157	3992	3802	3604

2018-2022 tiedot perustuvat 20.9.2022 tilastopäivän tilanteeseen. 2023 tiedot perustuvat 7.8.2023 Primus-järjestelmän tilanteeseen.

2024-2027 tiedot perustuvat laskentaan, jossa kunakin lukuvuotena on laskettu kaikkien 6.luokkalaisten poistuvan koulusta. 1.luokkalaisten kullekin vuodelle on otettu Trimble Locus väestötiedoista ReittiGIS sovelluksen aluetoiminnolla.

Ennustetiedossa 2024-2027 ei ole huomioitu mahdollisia maahanmuuttajataustaisia oppilaita sekä turvakielto-oppilaita, joiden osoitetiedot eivät ole saatavilla väestötiedoista

1-6 vuosiluokkien oppilasmäärän kehitys, koulut yhteensä

2. Selvityksen viitekehys, kohde ja tavoitteet

Palveluverkkoselvityksen viitekehys

Toiminnan reunaehdot	Ympäröivä muutos	Paikallinen palveluverkko	Toimialan erityispiirteet
• Talous • Lainsäädäntö • Päätöksenteko • Paikalliset strategiset periaatteet ja linjaukset	• Väestönmuutos • Toimintaympäristön muutos • Muutokset elinvoimassa ja työllisyydessä • Ennakoimattomat muutokset	• Palveluverkon laajuus • Toimipaikkojen sijoittuminen • Rakennuskannan kunto • Investoinnit	• OPS:n/VASU:n mukaisen pedagogiikan toteuttaminen • Toiminnan muutos ja kehittämistarpeet • Kysymys lasten edusta

Lähde: Muuttuva väestö- väestönmuutoksen vaikutukset
varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen (ITLA, MDI, HY)

Palveluverkkouudistuksen vaikutusten arviointimalli

Lähde: Muuttuva väestö- väestönmuutoksen vaikutukset varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen (ITLA, MDI, HY)

Selvityksen kohteena olevat palvelut ja tarkasteltavat alueet

Kohteet

- Alakoulut
- Yhtenäiskoulut
- Päiväkodit
- Nuorisotilat
- Kirjastot
- Museot

Alueet

- Läntinen kantakaupunki
- Keskinen kantakaupunki
- Itäinen kantakaupunki
- Lammi
- Hauho
- Tuulos
- Renko
- Kalvola

Selvityksen tavoitteet: Kaupunginhallitus 27.6.2022 osana talouden tasapainotuksen viitekehystä

Palveluverkko sopeutetaan
kysynnän mukaan

Palveluverkko suunnitellaan
lasten ja nuorten määrän
alueellisen ennusteen
mukaisesti vastaamaan
kunkin alueen tarpeisiin

Oppilasmäärän laskiessa
olla valmiita luopumaan
kouluista

Palveluverkkoa
suunnitellaan
kokonaisuutena niin, että
eri palveluja voi toimia
samassa kiinteistössä,
tavoitteena yhteiset tilat ja
tehokas tilojen käyttö

Alakouluverkkoselvityksen tavoitteet ja periaatteet: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.10.2022 (1/2)

Suunnittelu perustuu ajantasaiseen tietoon ikäluokkien alueellisesta kehityksestä

Palveluverkko suunnitellaan ennakoidun oppilasmäärän mukaan alueittain huomioiden usean vuosiluokan aikajänne

Oppilasmäärän laskiessa ollaan valmiita yhdistämään palveluja samoihin kiinteistöihin ja luopumaan kiinteistöistä, tavoitteena tehokas tilojen käyttö

Suunnittelussa kiinnitetään huomiota tilojen energiataloudellisuuteen, rakentamis-, peruskorjaus-, purku- ja käyttökustannuksiin sekä huomioidaan tonttien jatkojalostamismahdollisuudet

Suunnittelussa huomioidaan olemassa olevien tilojen sijainti ja kunto eri alueilla

Palveluverkolla tuetaan kaupungin elinvoiman edistämistä ja väestönkasvua. Suunnittelua tehdään yhteistyössä kaavoituksen kanssa ja suunnittelussa huomioidaan kaupungin kasvusuunnat

Alakouluverkkoselvityksen tavoitteet ja periaatteet: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.10.2022 (2/2)

Suunnittelussa
huomioidaan lasten ja
nuorten tuen tarpeet, tilat
ja tarvittavat resurssit

Koulujen tulisi olla
saavutettavissa
mahdollisimman monelle
kävellessä ja pyöräillen ja
joukkoliikenneyhteyksien
tulisi olla toimivia

Huomioidaan lapsen ja
nuoren polku esiopetuksen
kautta perusopetuksen
päättämiseen asti sekä
siihen kuuluvat
siirtymävaiheet

Varmistetaan lasten
oikeudet yhdenvertaiseen
perusopetukseen sekä
tuetaan lasten oppimista,
tervettä kasvua,
hyvinvointia, leikkiä ja
vapaa-aikaa

Suunnittelussa
huomioidaan yhteisöllisyys
ja koulujen
monimuotoisuus

Kouluyhteisöt osallistetaan
palveluverkkoselvityksen
laatimiseen

Hyvä kasvu- ja oppimisympäristö

(opetussuunnitelma, esiopetussuunnitelma ja varhaiskasvatussuunnitelma)

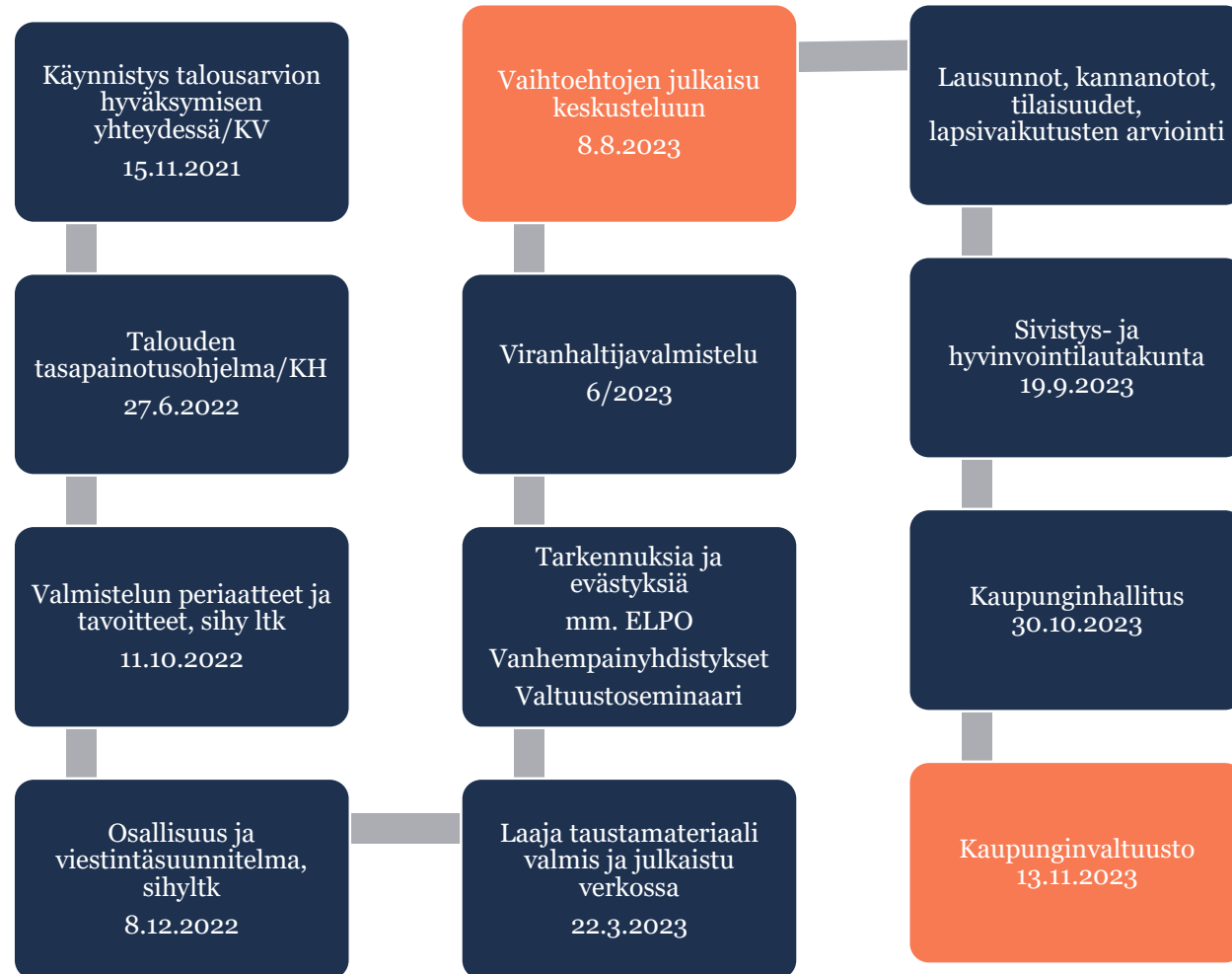
- Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja toimintakäytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Varhaiskasvatussuunnitelman (vasu), esiopetussuunnitelman (esiops) ja opetussuunnitelman (ops) mukaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen oppimisympäristön tulee olla kehittävä, oppimista edistävä, inklusiivinen, terveellinen, turvallinen ja esteetön.
- Monipuolinen ja turvallinen toimintaympäristö mahdollistaa toiminnallisen oppimisen, ohjaa lapsen/oppilaan uteliaisuutta, mielenkiintoa ja oppimismotivaatiota sekä tukee monipuolisesti lapsen/oppilaan kasvua, oppimista ja oman työn arviointia. Sen tulee tarjota lapselle/oppilaalle tilaisuuksia ikätasoiseen toimintaan, oppimiseen ja rauhaan.
- Oppimisympäristön kehittämisessä otetaan huomioon toiminnan ja eri oppiaineiden erityistarpeet sekä lasten/oppilaiden tuen tarpeet. Oppimisympäristöjen tulee tarjota mahdollisuuksia luoviin ratkaisuihin sekä asioiden tarkasteluun ja tutkimiseen eri näkökulmista.
- Tilat, välineet ja materiaalit sekä kirjastopalvelut pyritään saamaan käyttöön niin, että ne antavat mahdollisuuden myös itsenäiseen opiskeluun. Sisä- ja ulkotilojen lisäksi toiminnassa ja eri oppiaineiden opetuksessa hyödynnetään luontoa ja rakennettua ympäristöä. Kirjastot, liikunta-, taide- ja luontokeskukset, museot ja monet muut yhteistyötahot tarjoavat monimuotoisia oppimisympäristöjä.
- Tilaratkaisujen kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä otetaan huomioon ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys, järjestys ja siisteys.
- Oppimisympäristöissä toimitaan joustavasti erikokoisissa ryhmissä.

Muutosten toteutus

1. Oppilasmäärän alentuessa myös henkilöstöä, lähinnä luokanopettajia, tarvitaan vähemmän. Osa vapautuvasta henkilöstöresurssista on mahdollista kohdentaa lasten ja nuorten tukeen ja osa vähentää eläköitymisten ja määräaikaistuuksien päättämisten kautta. Henkilöstön määrää suhteessa lasten määrään voisi kasvattaa sekä päiväkodeissa, että kouluissa.
2. Muutokset toteutetaan vastuullisesti – asukkaita ja henkilöstöä kuullen ja muutoksessa tukien
3. Kaupunkirakennepalvelut vastaavat vapautuvien tilojen jatkokehityksestä

3. Osallisuus ja päätöksenteko

Selvityksen laatimisen ja päätöksenteon aikataulu

Osallisuus

- 8.8. esityksen julkaisu teamsissa, info kaupunginvaltuustolle
- 10.8. henkilöstöinfo teamsilla
- Keskustelutilaisuudet erikseen asukkaille/vanhempainyhdistyksille ja yksiköiden henkilöstölle
 - 14.8. Tuulos
 - 15.8. Alvettula
 - 16.8. Siiri
 - 16.8. Miemala
 - 17.8. Ortela
 - 21.8. Luolaja
 - 24.8. Tarvasmäki
- 29.8. Asukasilta Rengossa kirjaston esitetystä muutoksesta
- Keskusteluilta kaupunginmuseon tulevaisuudesta elokuun aikana
- 22.8. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan seminaari
- 31.8. Yhteistyötoimikunta
- Kannanotot pyydetään seuraavilta: vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, elinkeinopoliittinen neuvottelukunta, seudullinen vanhempainyhdistys
- Avoin palautekanava kaupungin verkkosivulla
- Avoin mahdollisuus jättää lausuntoja, jotka toimitetaan lautakunnalle tiedoksi. Lausunnot pyydetään kirjaamaan: sivistysjahyvinvointi@hameenlinna.fi **31.8.2023 mennessä**

Lapsivaikutusten arviointi

- Kaksi asiantuntijaa suorittaa lasten kuulemista
- Kuulemiset tehdään toiminnallisin menetelmin, kesto yksi oppitunti
- Alkuun käydään läpi lyhyt alustus, jossa kerrotaan, mistä kuulemisessa on kyse ja esitellään päätösvaihtoehto neutraalisti erilaisia kuvia hyödyntäen
- Lapsilta kerätään ajatuksia erilaisia apukysymyksiä hyödyntäen. Vältetään latautuneiden sanojen käyttöä tai valmiiden vastausvaihtoehtojen antamista
- Kirjataan vastaukset suoraan kuten lapset ne sanovat
- Saadut vastaukset kootaan swot-analyysiksi
- Kuuleminen toteutetaan siellä mihin esitetään muutoksia:
 - Päiväkodit: Tuulos, Alvettula
 - Koulut: Alvettula (kaikki oppilaat) Ortela, Miemala, Luolaja (4. luokkalaisia ja oppilaskunnan edustajia) Mahdollisten erityisryhmien huomioiminen
- Ryhmä ammattilaisia arvioi eri päätösvaihtoehtojen vaikutuksia lapsen edun olennaisten osatekijöiden näkökulmista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Hyödynnetään Lapsiystävällinen Hämeenlinna-ohjelman hyvinvoinnin osatekijöitä
- Tulokset julkaistaan ennen lautakuntakäsittelyä

OSA II

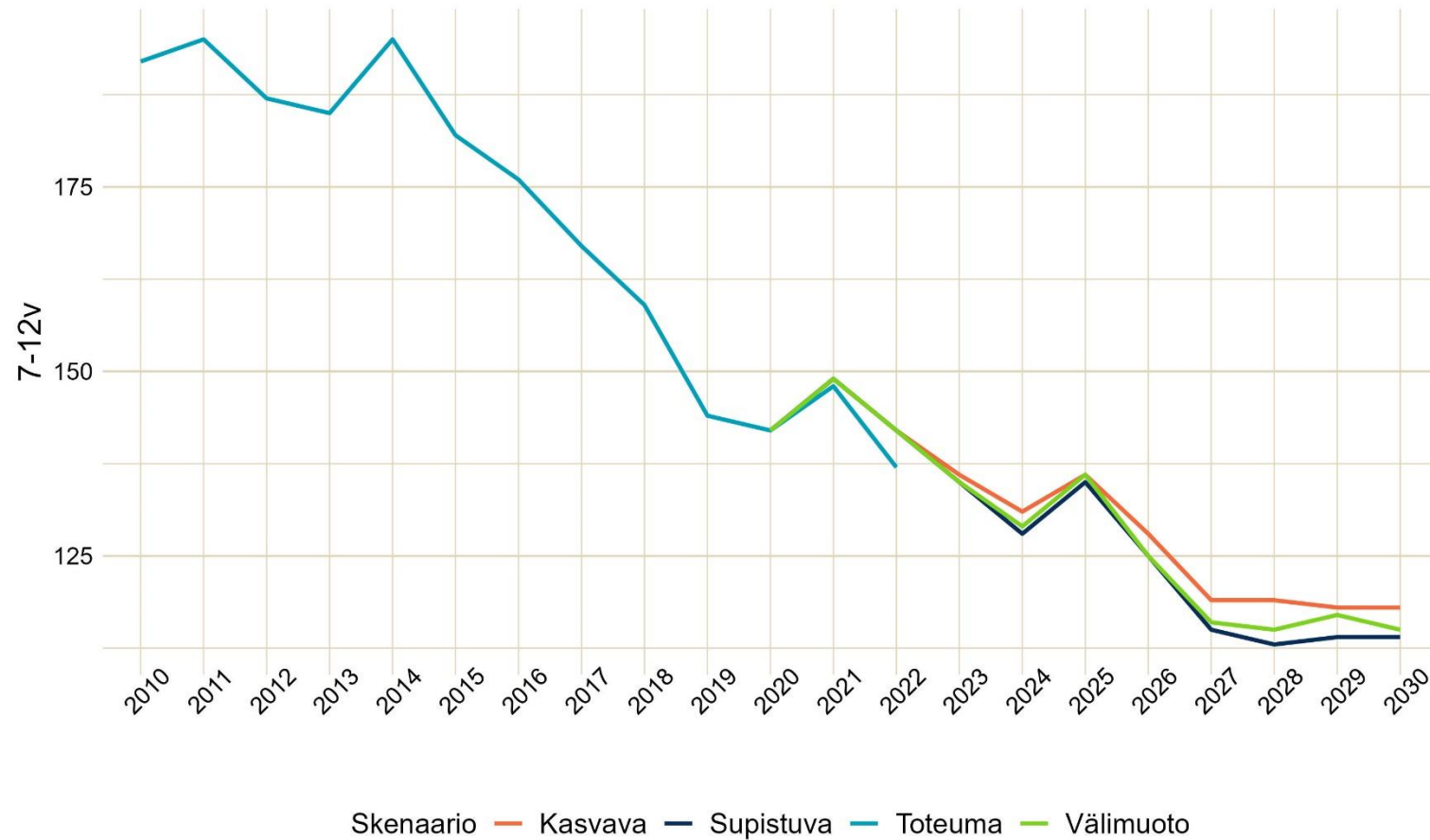
Alustava esitys palveluverkoksi alueittain

- [Palveluyksiköt kartalla](#), (vie karttapalveluun)

1. Renko

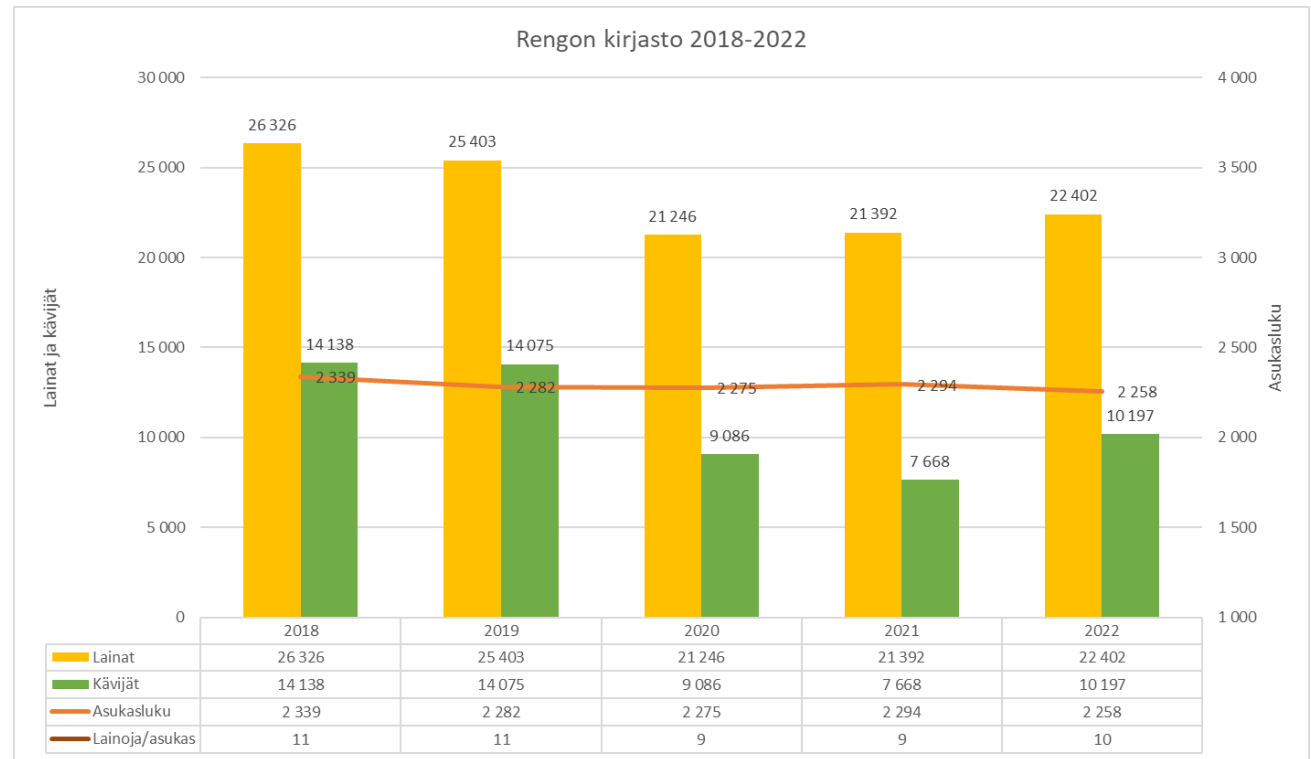
- Nykyiseen palveluverkkoon kuuluvat Rengon koulu, Rengon päiväkoti ja Rengon kirjasto
- Rengon koululla oppilasmäärä on jo alentunut yhdeksästä ryhmästä kuuteen, joten kirjasto mahtuisi toimimaan myös koululla.
- Esitetään, että Rengon kirjaston toiminta siirretään koulun ja päiväkodin yhteyteen ja sinne rakennetaan laajemmat aukioloajat mahdollistava omatoimikirjasto.
- Tavoitteena on saada Renkoon yksi sivistyspalvelujen palvelukokonaisuus, joka tukee entistä vahvemmin lasten ja nuorten lukemisen edistämistä.
- Rengon nykyisen kirjaston tilasta luovutaan, tavoitteena voi olla myös kiinteistöyhtiön osakkeista luopuminen. Säästö Sihyn käyttömenoissa on n. 36 000€/vuosi.

7-12-vuotiaat Rengossa vuosina 2010-2030

Rengon kirjasto

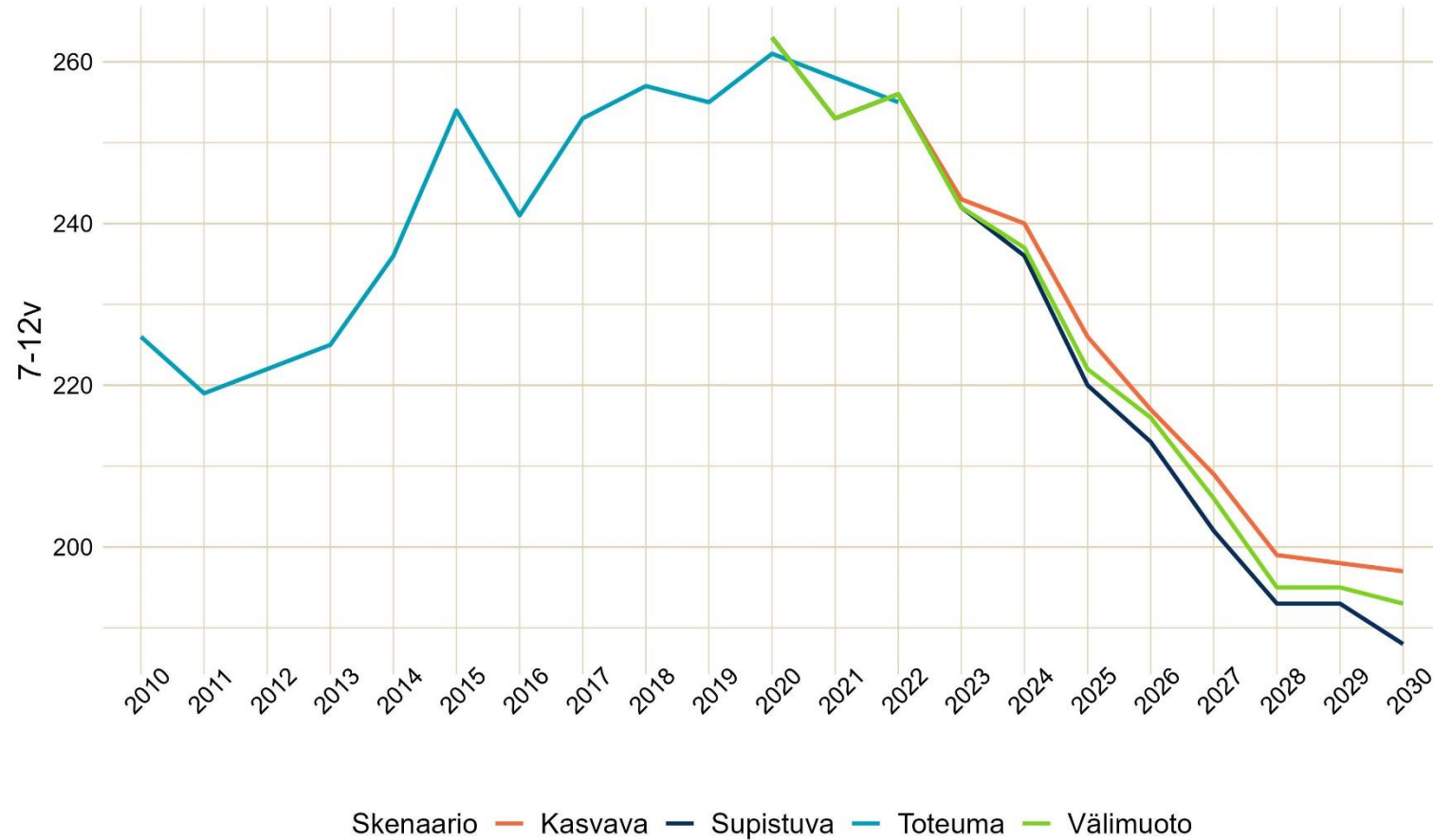
- Kirjasto sijaitsee Kiinteistö oy Härkäpirtissä, kaupunki omistaa 54% yhtiön osakkeista.
- Rakennus on valmistunut 1990, kirjasto toiminut tiloissa vuodesta 1997 lähtien.
- Toukokuun loppuun mennessä kirjastossa on ollut noin 600 kävijää enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2022.
- Esityksenä on, että kirjasto siirretään Rengon koulun ja päiväkodin yhteyteen. Uusi kirjasto suunnitellaan yhdessä käyttäjien kanssa ja uudessa kirjastossa otetaan käyttöön omatoimiaukioloaika.
- Asukasilta Rengon kirjaston muutoksesta on 29.8.

2. Kalvola

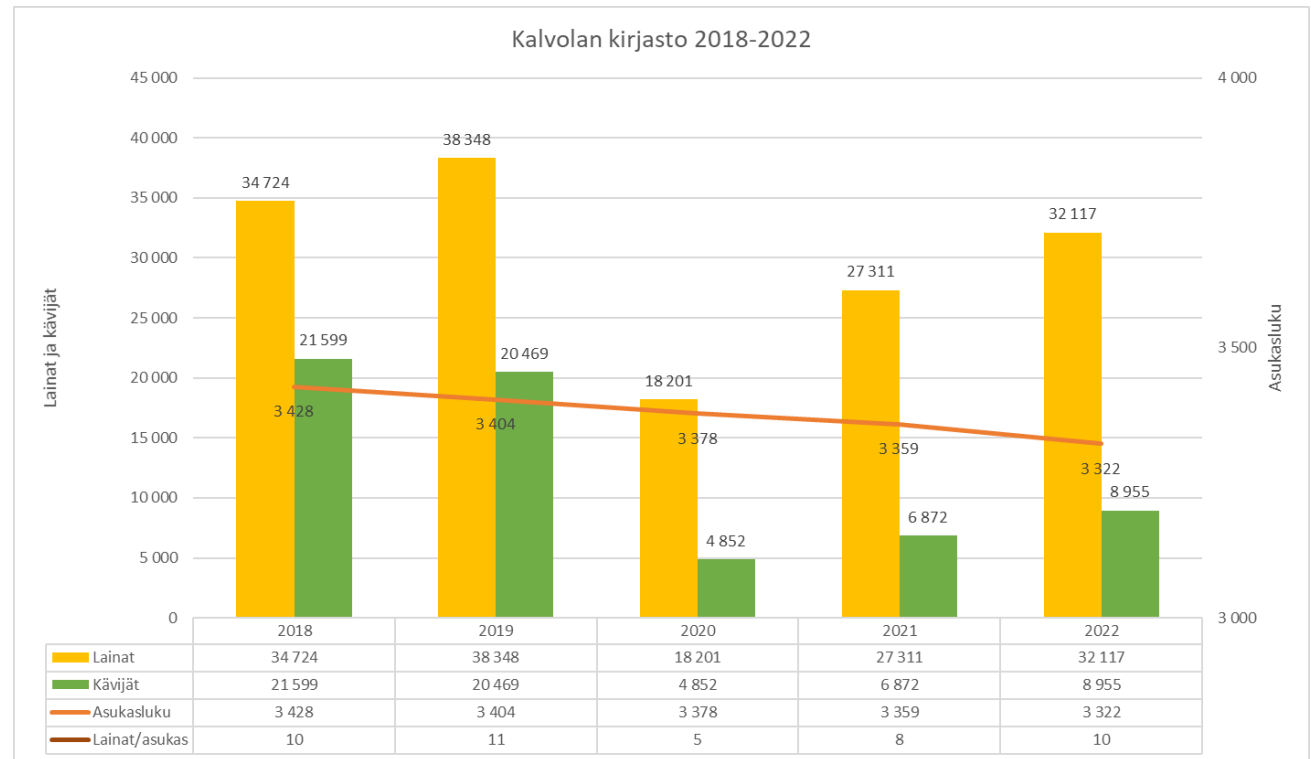
- Palveluverkkoon kuuluvat Iittalan yhtenäiskoulu, Iittalan päiväkot, kirjasto palvelutalo Sauvolassa ja nuorisotila Hukari. Lisäksi Nuhalan koulun liikuntasali on edelleen käytössä ja entisessä kirjastossa toimii Kylätalo.
- Iittalan Kylätalo liittyy kiinteästi Lasimäen alueeseen. Lasimäen alueen kehittämistä on tarkasteltu monipuolisesti. Koska Kylätalon vuokratuotot eivät kata nykytilassa kuluja ja talon tuleva lämmitysmuoto on ratkaisematta, kylätalon hyödyntäminen uudella tavalla on tarkoituksenmukaista.
- Esityksenä on, että Kylätalosta luovutaan yhdistyskäytössä ja yhdistystoiminta keskitetään Hukarille. Mikäli koululle mahtuu, nuorisotilat voisivat siirtyä myös koululle. Asiasta aloitetaan erillinen selvitys, johon kutsutaan tilojen käyttäjät mukaan.
- Muiden tilojen osalta ei ole tarvetta muutoksille

7-12-vuotiaat Kalvolassa vuosina 2010-2030

Kalvolan kirjasto

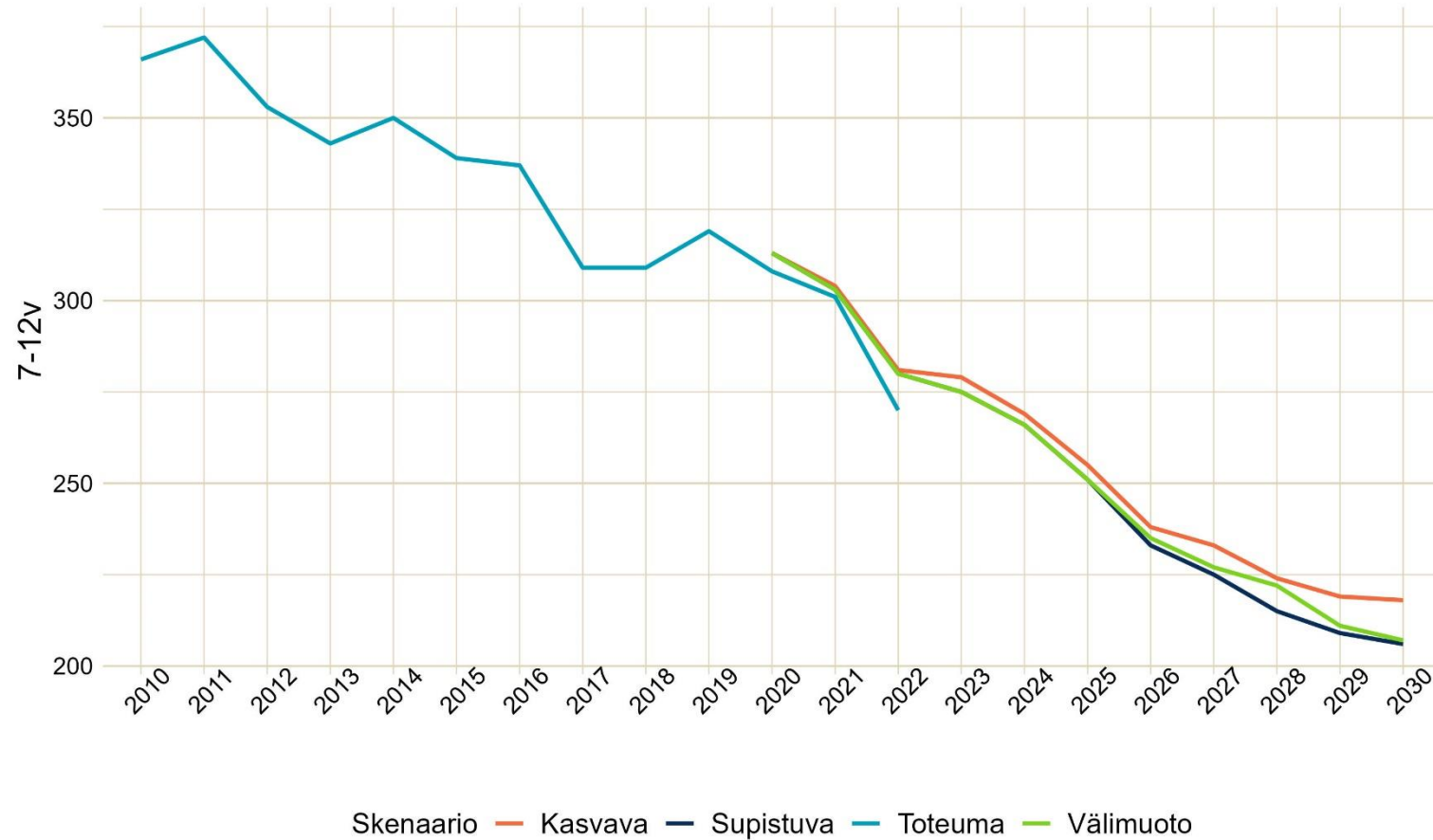
- Sijaitsee Sauvolan hyvinvointikeskuksen aulassa
- Siirtyi koulun mäeltä Sauvolaan vuonna 2017
- Koronavuosien aikana pitkiä aikoja suljettuna ja toimi väliaikaisesti entisissä tiloissa
- Omatoimiaukiolo käytössä
- Toukokuun 2023 loppuun mennessä 1300 käyntiä enemmän kuin vastaavaan aikaan mennessä 2022, lainoissa myös nousua noin 1000 kpl
- Ei tarvetta tilamuutoksille

3.Lammi

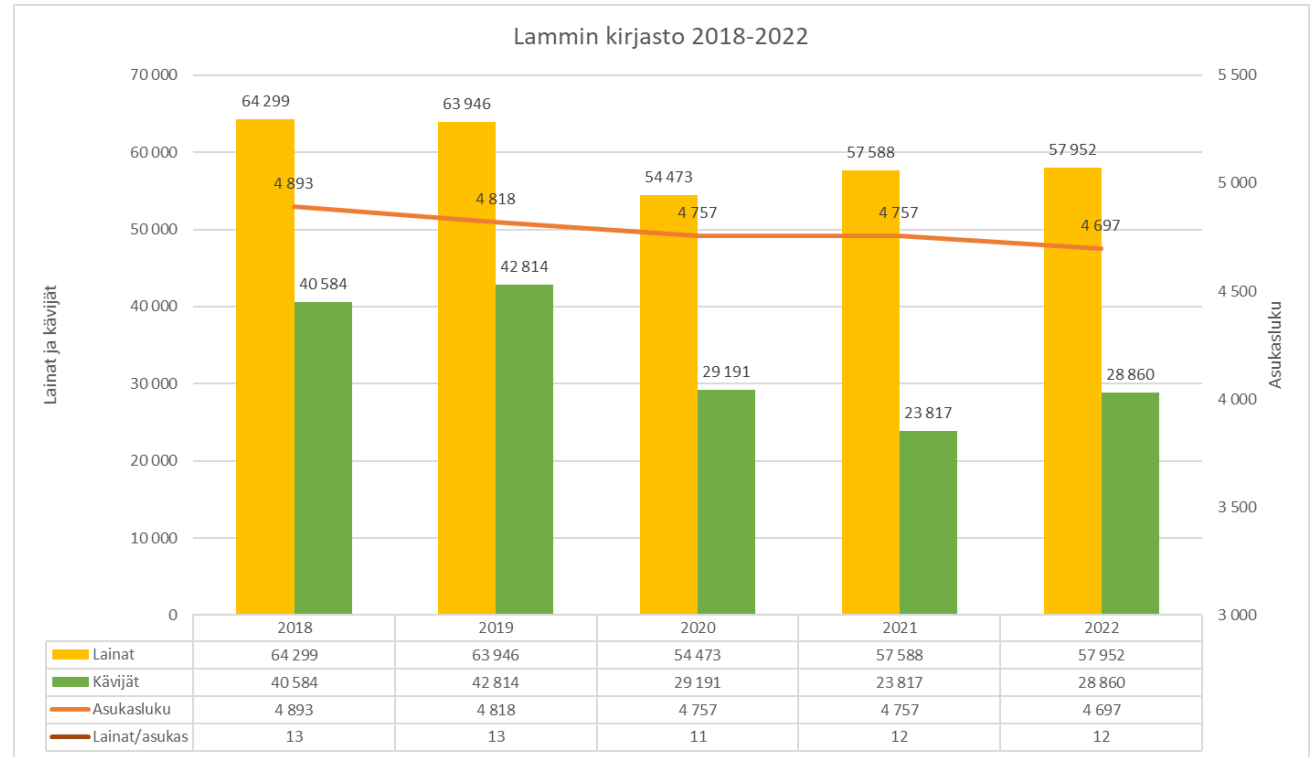
- Palveluverkkoon kuuluvat tällä hetkellä Konnarin alakoulu, Hakkalan yläkoulu ja Lammin lukio, Lammin päiväkotit ja Lammin kirjasto
- Kaupunginvaltuusto on päättänyt 11/2022 Lammin uuden koulukeskuksen (1-9 vuosiluokille) rakentamisesta Hakkalan kampukselle. Lammin päiväkotit- ja kouluverkkoon ei tässä selvityksessä esitetä muutoksia. Investointi valmistuu 2025 ja sen arvo on n. 15 Milj. €. Liikuntatila jää käyttöön Konnarin alueelle.
- Konnarin koulu ja Hakkalan koulun Pasaapelirakennus puretaan. Lammin päiväkotit jatkaa toimintaansa nykyisellä paikalla ja sen yhteyteen rakennetaan jakelukeittiö.
- Jatkossa koulun viereinen liikunta-alue kaipaa peruskorjausta, siitä päätetään osana infran investointeja
- Oppilaiden liikkuminen uuden koulukeskuksen ja Konnarin liikuntasalin välillä turvataan kehittämällä kevyen liikenteen reittejä

7-12-vuotiaat Lammilla vuosina 2010-2030

Lammin kirjasto

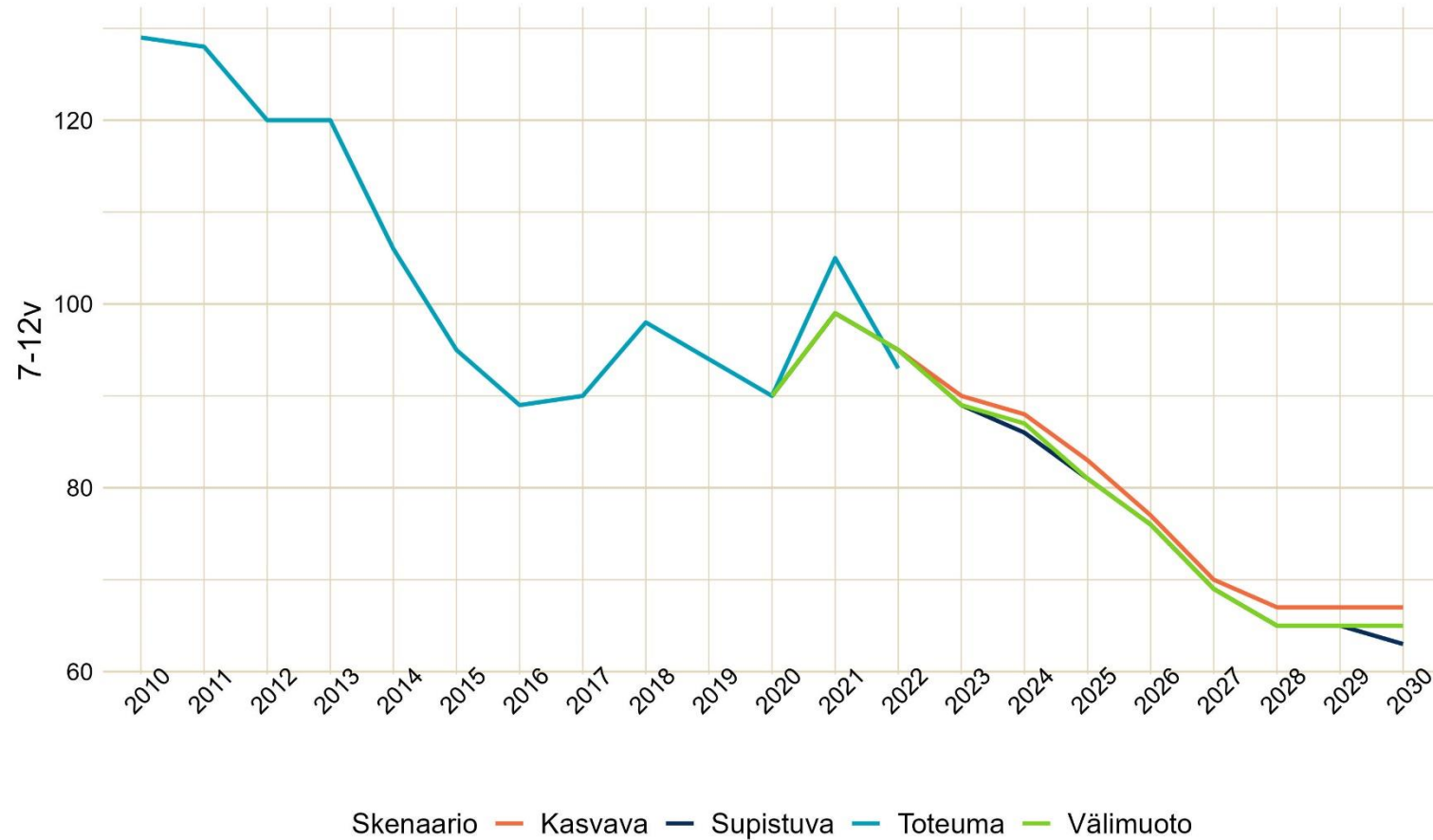
- Kirjastorakennus valmistunut vuonna 1988. Ainoa pitäjien kirjastoista, joka toimii kirjastoksi suunnitellussa tilassa
- Omatoimiaika käynnistyi 6/2023
- Lammilla huhtikuun loppuun mennessä noin 3000 käyntiä enemmän kuin vuonna 2022, mutta tähän vaikuttivat osaltaan vaalit (kirjastossa oli sekä ennakkoäänestys että varsinaisen vaalipäivän äänestys)
- Ei muutoksia nykyisiin tiloihin

4.Tuulos

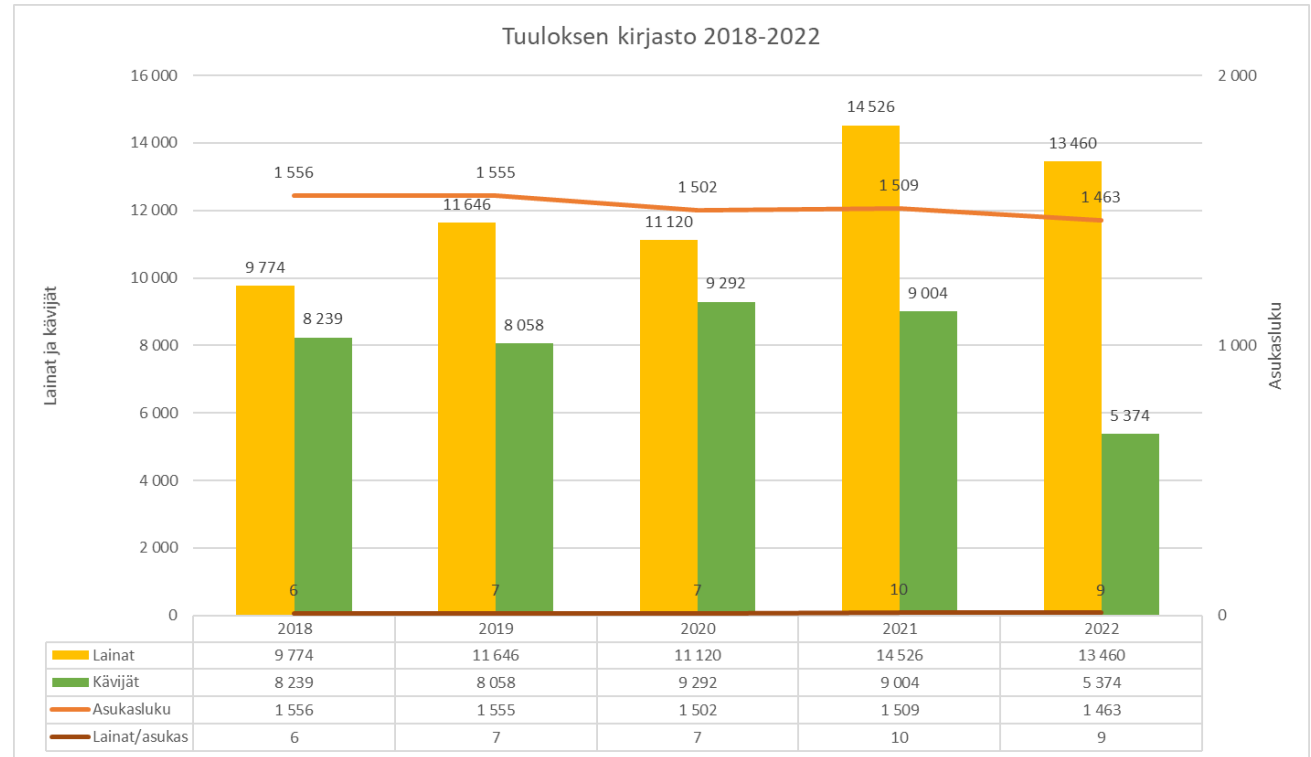
- Nykyiseen palveluverkkoon kuuluvat Tuuloksen alakoulu ja liikuntahalli, Tuuloksen päiväkoti ja Tuuloksen kirjasto
- Esityksenä on, että koulun oppilasmäärän alentumisen vuoksi Tuuloksen päiväkodin toiminta siirretään elokuussa 2026 Tuuloksen koulun yhteyteen. Näin Tuuloksen muodostuu yksi yhtenäinen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kokonaisuus ja palvelut säilyvät myös Tuuloksessa.
- Tuuloksen päiväkotikiinteistöstä luovutaan. Säästö Sihyn käyttömenoissa on n. 170 000€/vuosi.

7-12-vuotiaat Tuuloksessa vuosina 2010-2030

Tuuloksen kirjasto

- Tuuloksen kirjasto on toiminut vuodesta 1996 lähtien saneeratussa kauppakiinteistössä
- Pienin kirjaston toimipisteistä, auki 4 päivänä viikossa
- Toukokuun loppuun mennessä noin 600 käyntiä ja 1300 lainaa enemmän kuin vuonna 2022 vastaavana ajankohtana
- Jatketaan toistaiseksi nykyisissä tiloissa ja otetaan käyttöön omatoimiaika kun talousarvio antaa myöden tarvittaviin hankintoihin. Jatkossa arvioidaan mahdollisuus hoitaa kirjaston palvelut kirjastoautolla

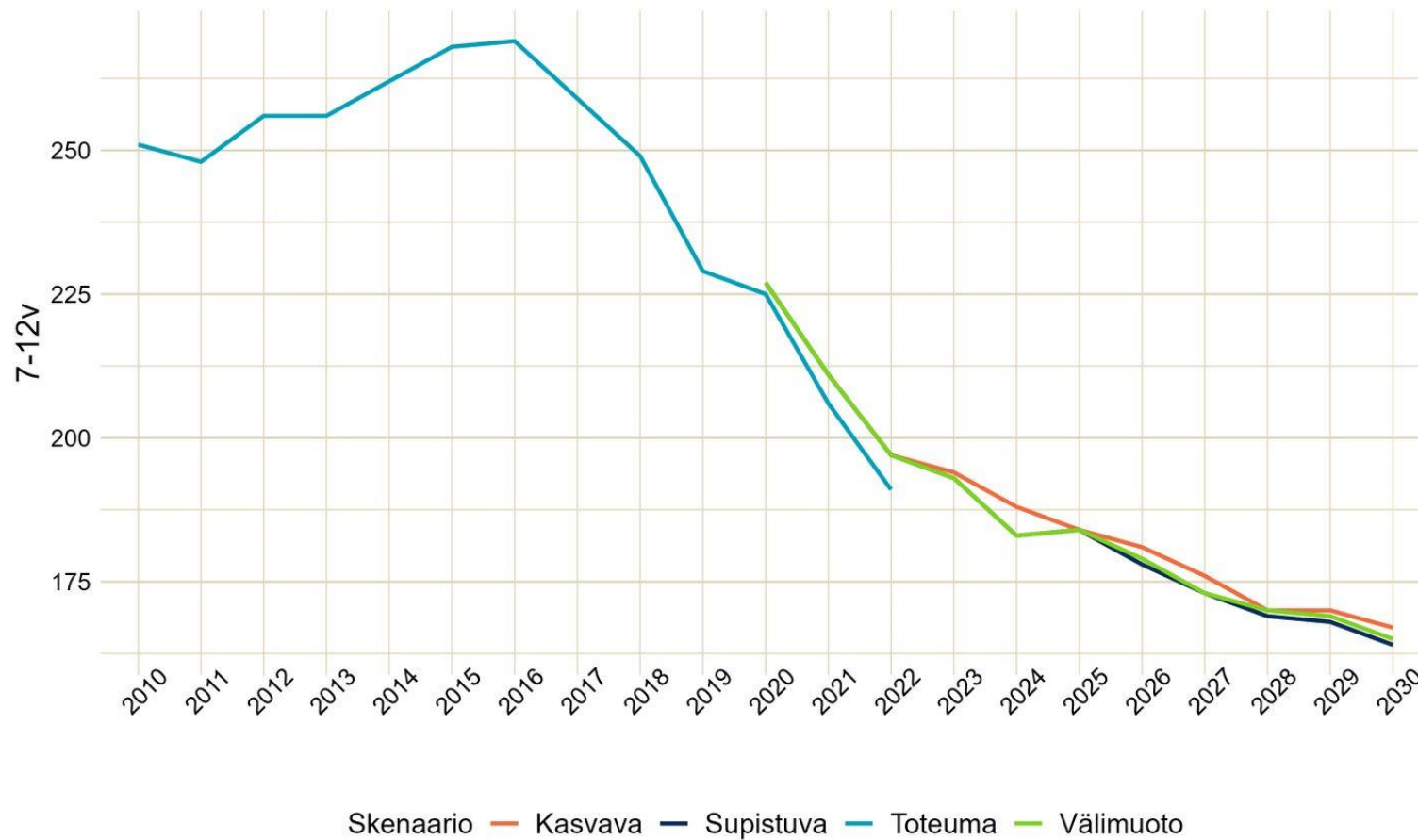
5.Hauho

- Palveluverkkoon kuuluvat Alvettulan koulu, Eteläisten koulu, Hauhon yhtenäiskoulu, Alvettulan päiväkot, Eteläisten päiväkot ja Hauhon päiväkot sekä Hauhon kirjasto. Hauhon oppilasmäärä mahtuisi jo nyt kahteen kouluun, jatkossa jopa yhteen. Nykyinen palveluverkko on laaja muihin pitäjiin verrattuna.
- Esityksenä on, että kolmesta koulusta pienin, 34 oppilaan Alvettulan koulu lakkautetaan elokuussa 2024 ja oppilaat siirtyvät Hauhon yhtenäiskouluun.
- Etäisyys Alvettulan koululta Hauhon yhtenäiskoululle on n. 9 km. Kuljetusoppilaita Alvettulan koululla on tällä hetkellä 24, muutoksen jälkeen kaikki n. 30 oppilasta saisivat kuljetusetuuden. Pisin koulumatka olisi 19km, kun se nyt on 14 km, ajassa se tekee lisää n. 10 min.
- Alvettulan koulun lakkauttamisen säästö Sihyn käyttömenoissa on n. 120 000€/vuosi

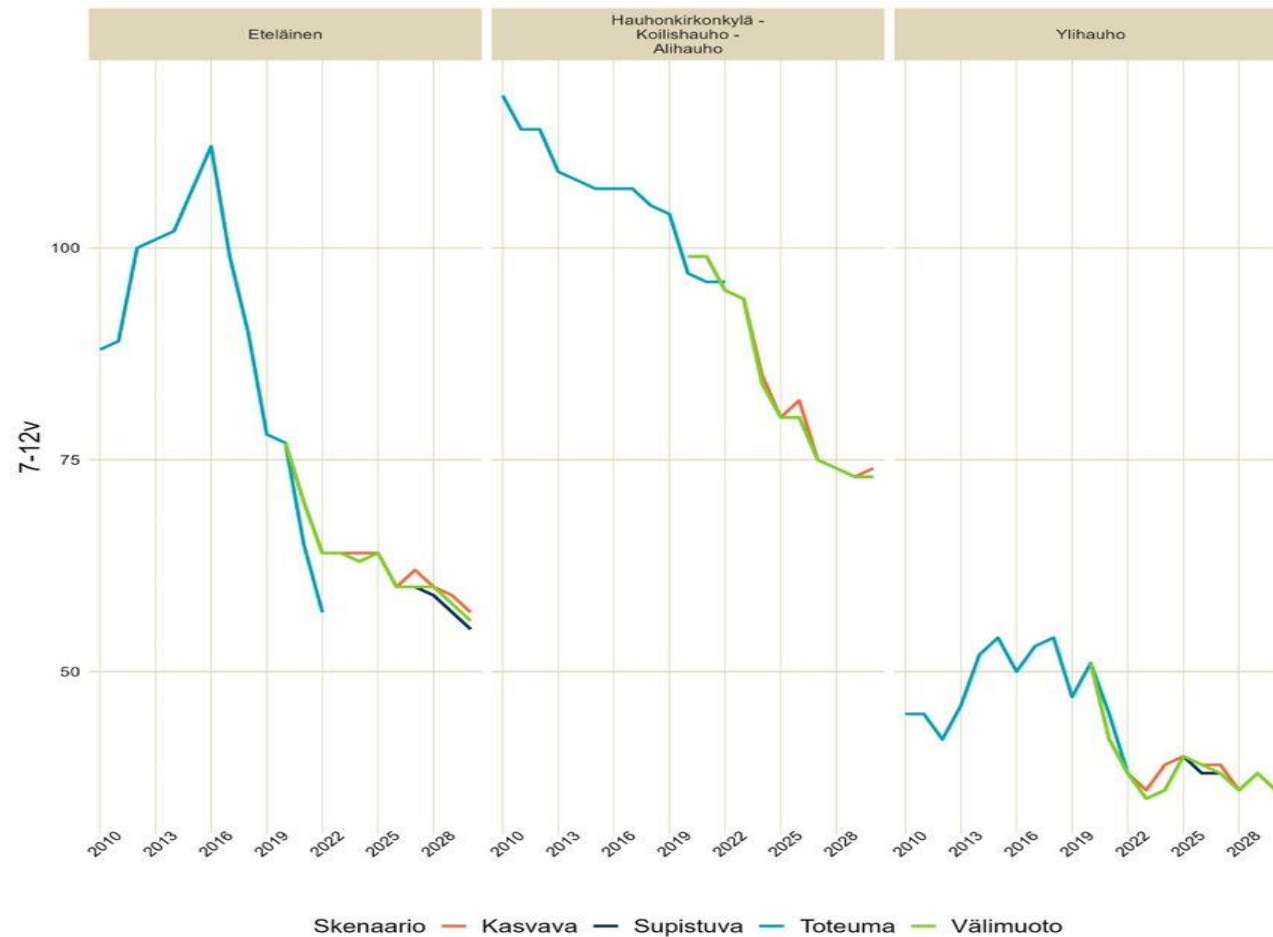
Hauho

- Alvettulan päiväkotitoimi on tilana toiminnallisesti vaativa ja lapset mahtuvat Hauhon päiväkotiin. Esityksenä on, että myös Alvettulan päiväkotitoimi lakkautetaan elokuussa 2024. Säästöt Sihttyä Alvettulan päiväkodin osalta olisivat n. 58 000€/vuosi.
- Alvettulan koulun kiinteistö on mahdollista jatkojalostaa myyntiin ja päiväkodin osalta luopua kiinteistöyhtiön osakkeista
- Hauhon päiväkotitoimi ja Hauhon yhtenäiskoulu jatkavat, kuin myös Eteläisten koulu ja Eteläisten päiväkotitoimi. Koska oppilasmäärä Eteläisissäkin on merkittävästi alentunut, Eteläisten koulun vanhaa rakennusta ei tulevaisuudessa peruskorjata, vaan rakennuksen käytöstä luovutaan kun peruskorjaus on ajankohtainen. Luopuminen edellyttää järjestelyjä erikoisluokkatilojen osalta.
- Hauhon kirjasto jatkaa toistaiseksi nykyisissä tiloissa, tilanne arvioidaan uudelleen kun rakennuksen korjaustarve kasvaa

7-12-vuotiaat Hauholla vuosina 2010-2030

7-12 vuotiaat Hauhon alueille 2010-2030

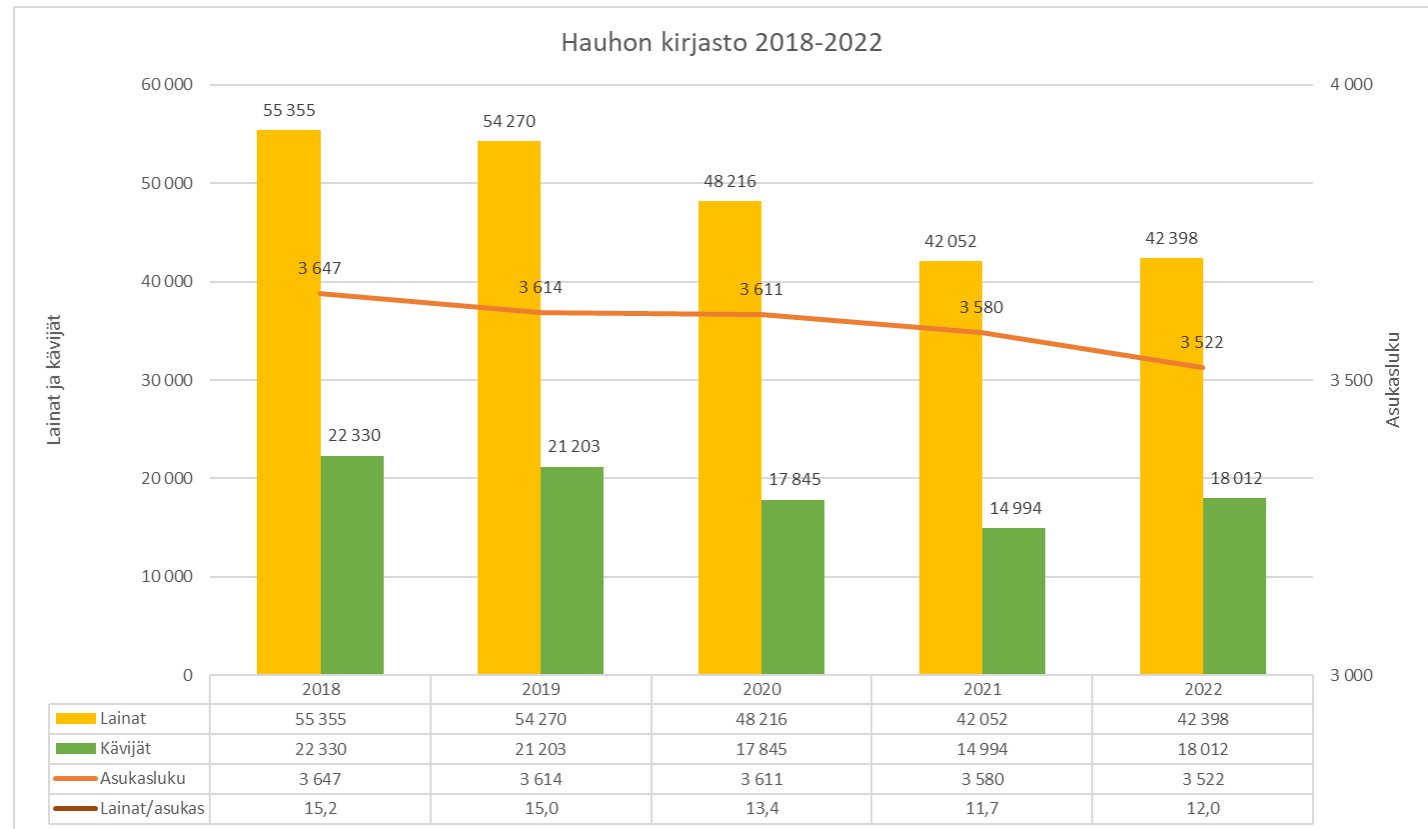
Hauhon koulujen 1-6 vuosiluokkien oppilasmäärän kehitys

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Alvettula	52	46	49	43	38	34	30	32	31
Eteläinen	95	83	79	72	78	64	62	67	68
Hauhon yhtenäis- koulu	101	103	92	93	92	100	92	87	82

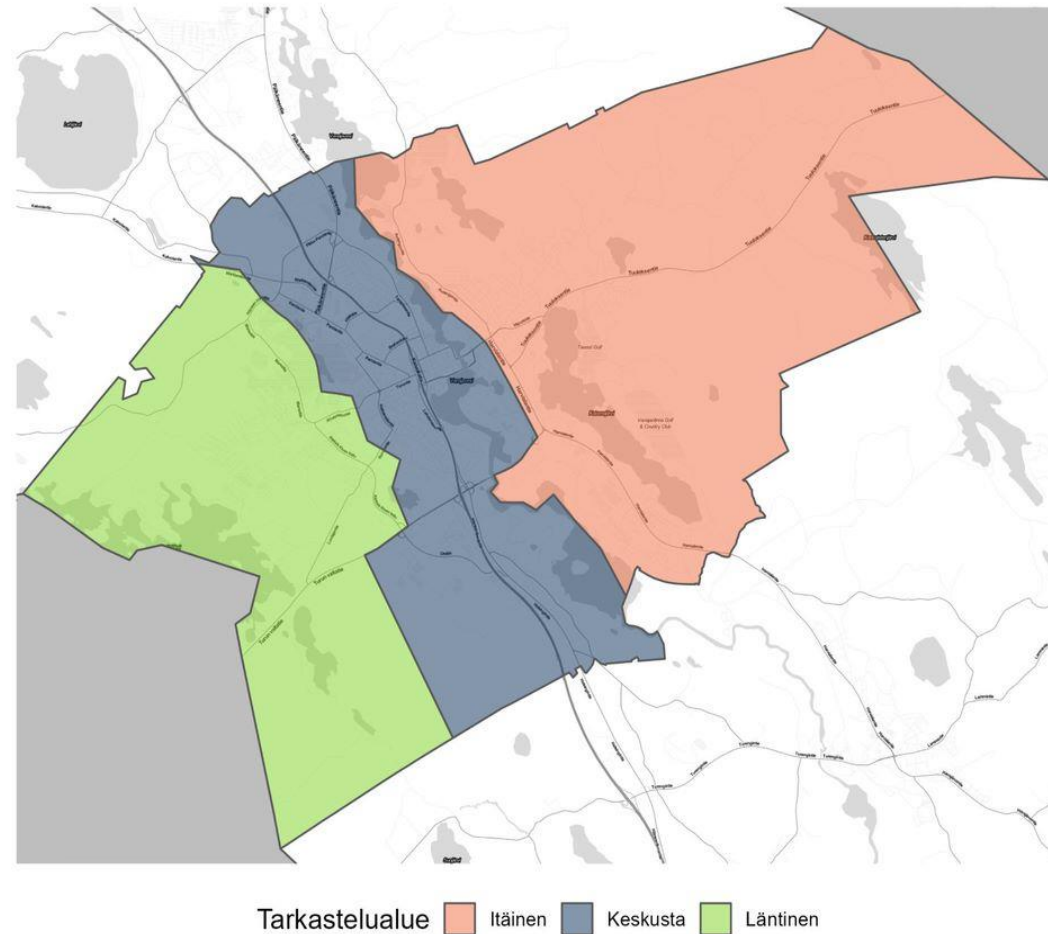
- Alvettulan koulun jatkamista on perusteltu sillä, että koulu tuo alueelle uusia asukkaita. Tilastot eivät tue tätä väitettä. Nettomuutto Ylihauhon alueelle vuosina 2018-2022 kokonaisuudessa on ollut -53. Tuona aikana Ylihauhon alueelle on muuttanut viisitoista 0-9-vuotiasta lasta muista kunnista, ja samaan aikaan kymmenen 0-9-vuotiasta on muuttanut pois. Lisäys on ollut siis viisi 0-9-vuotiasta lasta. Kaupungin sisäistä muuttoa ei tilastoida ikäluokittain. Syntyneitä samaan aikaan ollut 20 ja kokonaismuutos 0-9-vuotiaissa on ollut -7.

Hauhon kirjasto

- Kirjastorakennus on valmistunut vuonna 1952. Alun perin talo on rakennettu vanhainkodiksi. Kirjasto on toiminut tilassa vuodesta 1986 alkaen.
- Nykyinen kirjasto sijaitsee syrjässä Hauhon keskustaasta nähtynä
- Omatoimikirjasto käytössä
- Tänä vuonna käynnit nousussa (+1200 enemmän toukokuun loppuun mennessä kuin vuonna 2022)
- Jatketaan nykyisissä tiloissa kunnes remontti aiheellinen, arvioidaan peruskorjaus tai mahdollinen uusi tila

Tarkastelualueet kantakaupungissa

6. Itäinen kantakaupunki

- Palveluverkkoon kuuluvat Ortelan koulu, Kirkonkulman koulu ja Tarvasmäen lisätila (myös esiopetus), Ruununmyllyn koulu, Hämeenlinnan yhteiskoulu (1.-9.), Sairion päiväkot, Idänpään päiväkot, Siirin päiväkot, Katuman päiväkot, Kutalan päiväkot ja Solvikin päiväkot
- Väestötilaston mukaan itäisessä kantakaupungissa on 7-12 vuotiaita vuonna 2028 n. 170 vähemmän kuin v. 2022
- Oppilasmäärän laskiessa oppilaat tulevat mahtumaan pienempään määrään kouluja. Alueellisesti ja koulujen oppilasmäärien perusteella tarkasteltuna esityksenä on, että luovutaan Ortelan koulusta v. 2025 ja Tarvasmäen lisätilasta v.2026.
- Ortelan koulun oppilasmäärä on nyt 138 ja Tarvasmäessä on oppilaita 40. Molemmissa kiinteistöissä on myös peruskorjaustarve. Ortelan koulun peruskorjaus maksaisi tilapalvelujen arvion mukaan n.3,4Milj.€. Kiinteistöihin liittyvissä käyttömenoissa säästöä tulisi: Ortelan koulusta 360 000€/vuosi ja Tarvasmäen tilasta 228 000€/vuosi

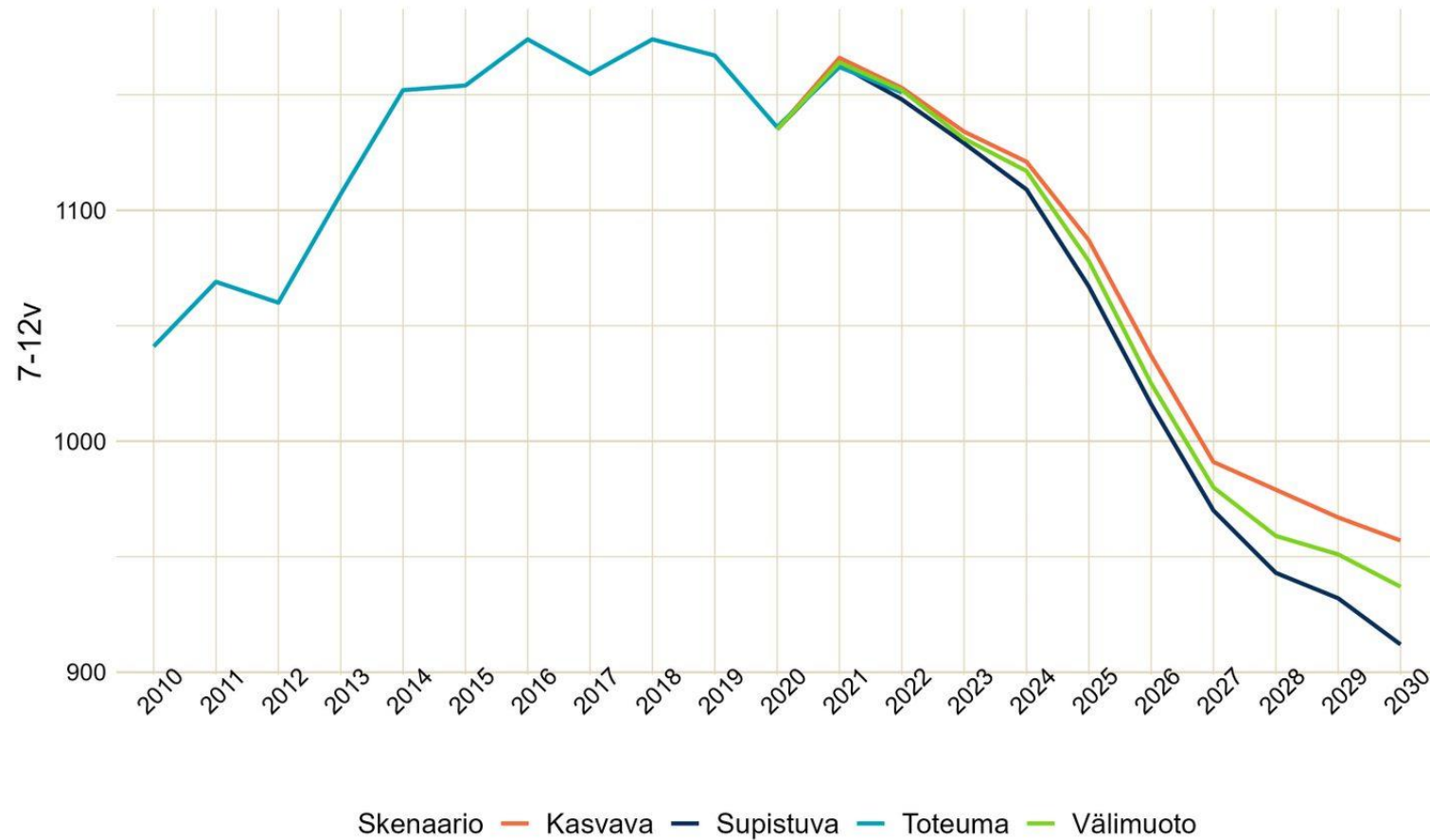
Itäinen kantakaupunki

- Ortelan koulun oppilaat menisivät Hämeenlinnan yhteiskouluun, johon etäisyyttä on yksi kilometri. Kuljetusoppilaiden määrä nousisi kolmesta viiteen. Tarvasmäen yksikön oppilaat menisivät Kirkonkulman kouluun. Kuljetusoppilaita olisi kolme.
- Päiväkodeista muutoksia esitetään ulkoisissa vuokratiloissa toimivaan Siirin päiväkotiin. Siirin päiväkodin vuokrasopimus päättyy v. 2027. Mikäli Ruununmyllyn koululla on siinä vaiheessa tilaa, päiväkodin toiminta siirretään koulun yhteyteen. Säästöä tulisi 250 000€/vuosi.
- Solvikin päiväkotia on tilapalvelujen arvion mukaan huonokuntoinen, joten Solvikin päiväkodin tilalle esitetään rakennettavaksi uusi päiväkotia sisältäen esiopetuksen. Esitys tehdään talousarvioon vuodelle 2024.

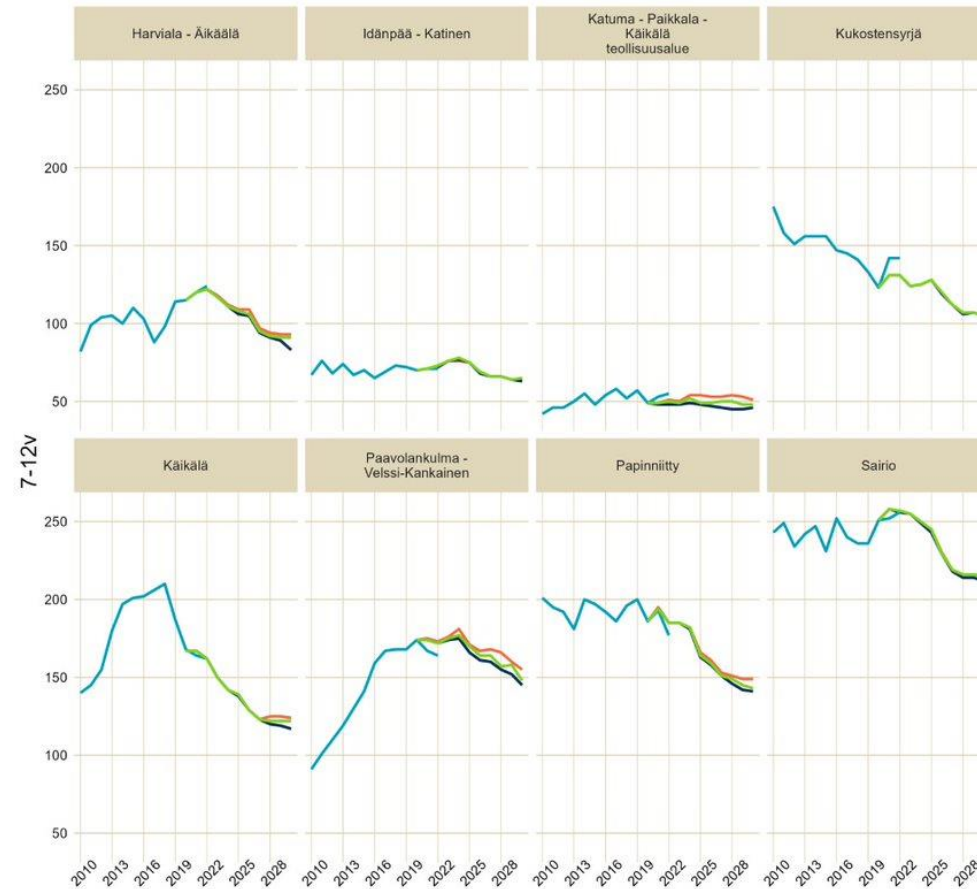
Itäinen kantakaupunki

- Mettolan kaavassa (Siiri) on varaus uudelle päiväkodille, joka rakennetaan kun asuinalue alkaa rakentua, todennäköistä kuitenkin vasta 2030-luvulla
- Idänpään päiväkodin tulevaisuuteen vaikuttaa osaltaan Idänpään terveysaseman tulevaisuus, josta päätetään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksessä
- Kirjastoverkon osalta pitäydytään nykytilanteessa, eli Hämeenlinnan yhteiskoulun yhteyteen ei palauteta Hätilän lähikirjastoa. Perusteluina ovat lyhyt etäisyys pääkirjastosta ja kustannukset. Palvelut hoidetaan jatkossakin kirjastoautolla.

7-12 vuotiaat Itäinen kantakaupunki 2010-2030

7-12 vuotiaat Itäinen kantakaupunki alueittain 2010-2030

Itäisen kantakaupungin 1-6 vuosiluokkien oppilasmäärät 2018-2026

Koulu	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ortela	136	143	136	140	129	138	134	123	114
HYK	361	368	385	396	353	396	387	362	350
Kirkonkulma	339	342	335	335	339	340	333	332	312
Ruunun- mylly	333	314	311	317	322	307	308	302	287

7. Keskinen kantakaupunki

- Palveluverkkoon kuuluvat Myllymäen koulu, Seminaarin koulu, Miemalan koulu, Saaristen koulu, Ojoisten lastentalo, Kankaantaan päiväkoti, Hattelmalan päiväkoti ja Kaivokadun päiväkoti sekä pääkirjasto
- Väestötilaston mukaan keskisessä kantakaupungissa on v. 2028 n. 120 alakoululaista vähemmän kuin vuonna 2022. Oppilasmäärän laskiessa oppilaat tulevat mahtumaan pienempään määrään kouluja.
- Seminaarin koulu ja Myllymäen koulu jatkavat aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti. Seminaarin koululta tullaan purkamaan peruskorjausten valmistuttua vuonna 2026 ns. H-rakennus, jossa on opetustilat 250:lle oppilaalle. Tämä on kuitenkin huomioitu jo siinä vaiheessa kun Myllymäen koulu päätettiin peruskorjata.

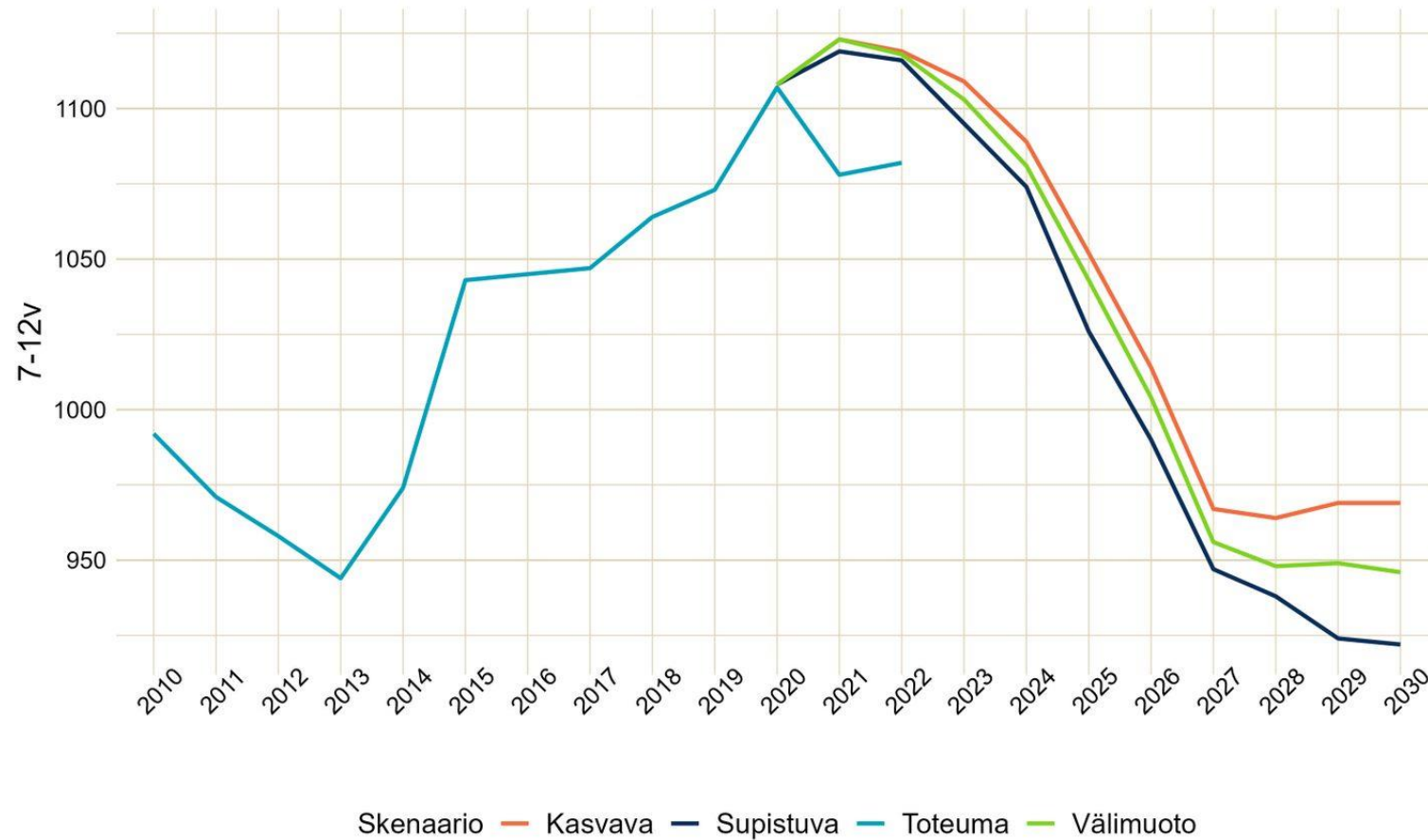
Keskinen kantakaupunki

- Esityksenä on, että oppilasmäärän vähenemisen vuoksi Miemalan koulusta luovutaan vuonna 2026.
- Tilapalveluissa on arvioitu, että Miemalan koulun peruskorjauksen kustannusarvio olisi n. 3,9Milj.€. Kiinteistöön liittyvissä käyttömenoissa säästöä Sihylle tulisi n. 445 000€/vuosi.
- Miemalan koulun oppilaat sijoittuisivat ensisijaisesti Seminaarin koululle.
- Oppilaista n. 50 olisi jatkossa kuljetusoppilaita. Mikäli uusia bussivuoroja ei tarvita, kuljetuskustannusten kasvu olisi n. 30 000€/vuosi.

Keskinen kantakaupunki

- Varhaiskasvatuksen osalta esitetään, että Kaivokadun päiväkodin Kotirinteen yksikkö peruskorjataan, toisin kuin vuoden 2020 päiväkoteja koskeneessa selvityksessä päätettiin. Perusteena on keskustan päiväkotipaikkojen tarve ja tontin koko. Kotirinteen kiinteistöä ei voisi käytännössä myydä, koska Kaivokadun muiden talojen piha jäisi liian pieneksi päiväkotikäyttöön. Peruskorjausta esitetään aloitettavaksi vuonna 2025.
- Hämeensaareen on yhdessä kaavoituksen kanssa tehty varaus päiväkodille, joka tulee ajankohtaiseksi kun alue alkaa rakentua

7-12 vuotiaat Keskinen kantakaupunki 2010-2030

Keskisen kantakaupungin koulujen oppilasmäärät 2018-2026

Koulu	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Miemala	120	121	115	97	99	103	95	86	71
Myllymäki	239	255	272	277	274	291	285	269	265
Seminaari	735	709	721	738	714	712	671	607	585

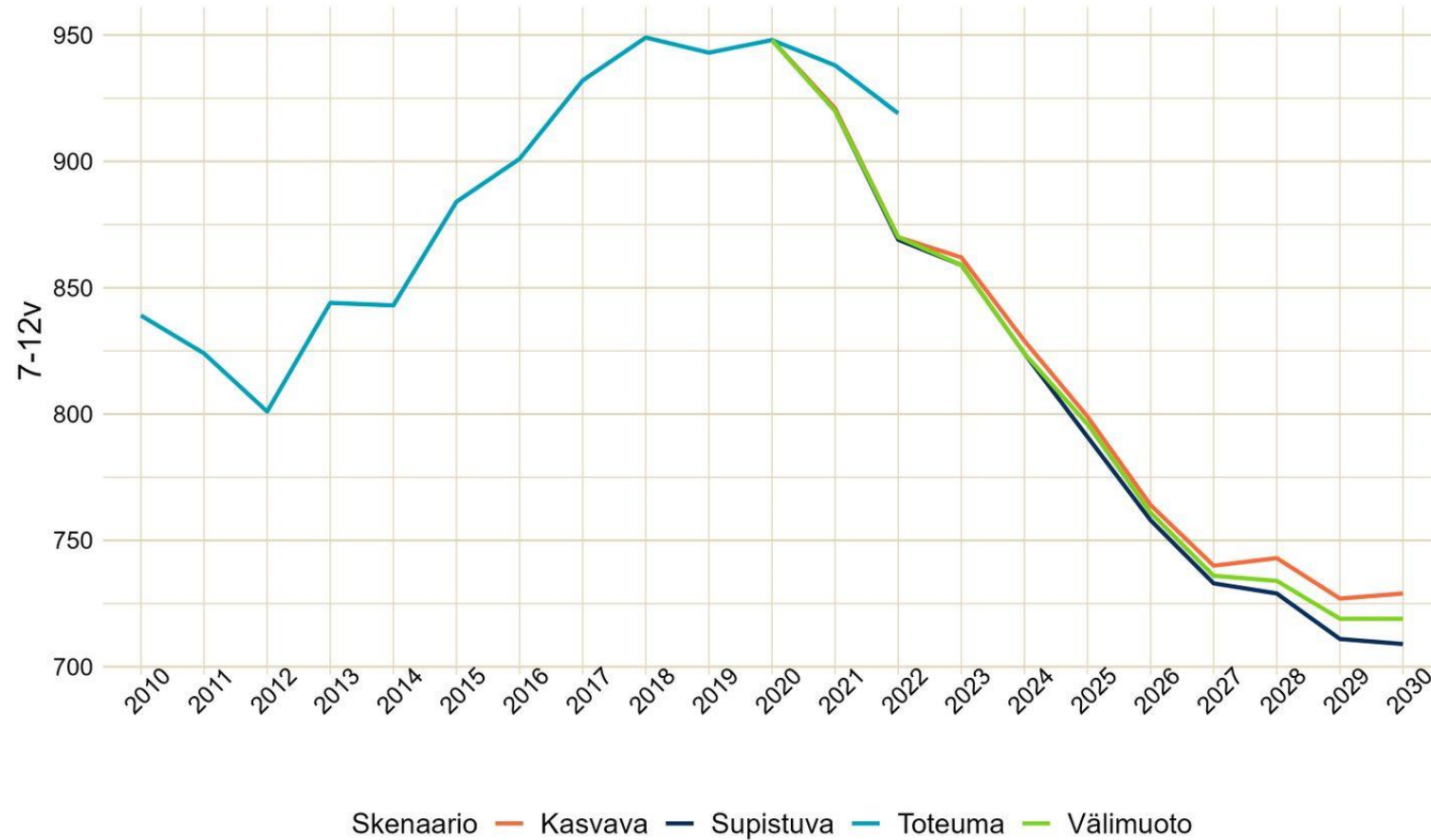
8. Läntinen kantakaupunki

- Palveluverkkoon kuuluvat: Vuorentaan koulu, Jukolan koulu, Luolajan koulu, Nummen yhtenäiskoulu (Kanta-Voutilan lisätilassa 2 ryhmää), Hirsimäen päiväkoti (Kanta-Voutilan lisätilassa 2 ryhmää), Liivuoren päiväkoti ja Nummen kirjasto
- Läntisen kantakaupungin alueella oppilasmäärä väestötilaston mukaan laskee n. 180:lla vuoteen 2028 mennessä. Oppilasmäärän lasku on ollut ennustetta hitaampaa, mutta oppilaat on kuitenkin mahdollista jatkossa sijoittaa pienempään määrään kouluja.
- Talouden tasapainotuksen kannalta suositeltavin vaihtoehto olisi luopua Luolajan koulusta ja Kanta-Voutilan lisätilasta. Luolajan koulu kaipaa peruskorjausta, jonka kustannusarvioksi on arvioitu 3,6Milj.€ ja oppilaat mahtuisivat jatkossa Nummen yhtenäiskouluun, Jukolan kouluun ja Vuorentaan kouluun. Useissa palautteissa Nummen yhtenäiskoulu on kuitenkin koettu ahtaaksi nykyiselle oppilasmäärälle, joten vaihtoehtona on Nummen yhtenäiskoulun oppilasmäärän alentaminen sadalla ja Luolajan koulun peruskorjaus.

Läntinen kantakaupunki

- Molemmissa vaihtoehtoisissa Kanta-Voutilan lisätilasta voidaan perusopetuksen osalta luopua arviolta v.2024 tai v. 2025, säästö Sihylle siitä tilasta on n. 82 000€/vuosi.
- Vaihtoehto 1:
 - Luolajan koulu lakkautetaan 1.8.2027. Säästö käyttömenoissa Sihylle n. 370 000€/vuosi. Oppilaat siirtyvät pääsääntöisesti Nummen yhtenäiskoululle.
 - Vältetään investointi n. 3,6Milj.€.
- Vaihtoehto 2:
 - Alennetaan Nummen yhtenäiskoulun oppilasmäärää n. sadalla oppilaalla. Oppimisympäristö olisi rauhallisempi ja tilat rauhallisempia myös kirjaston käyttäjille.
 - Luolajan koulu peruskorjataan kahdessa vaiheessa, kustannusarvio kokonaisuudessa n. 3,6Milj.€.

7-12 vuotiaat Läntinen kantakaupunki 2010-2030

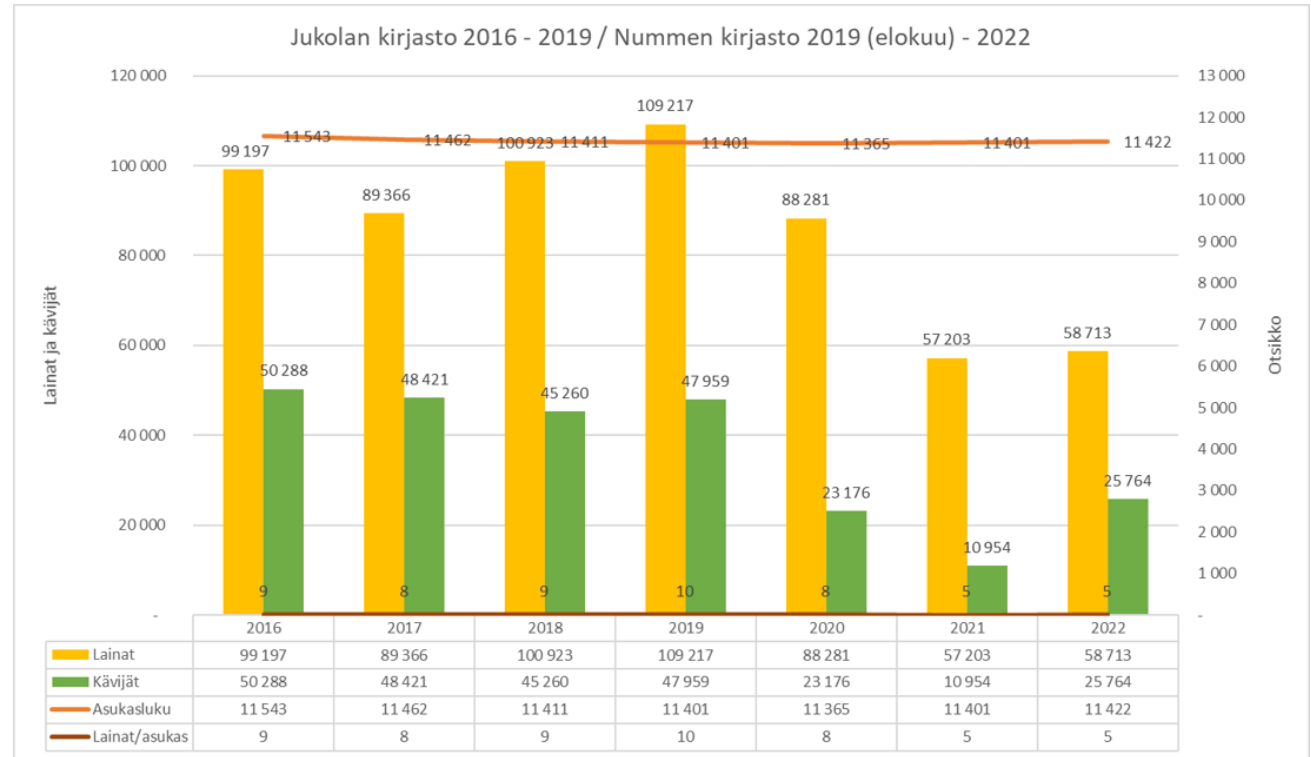

Läntisen kantakaupungin 1-6 vuosiluokkien oppilasmäärät 2018-2026

Koulu	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Luolaja	134	135	122	115	110	115	101	93	91
Vuorentaka	129	136	134	135	135	134	127	120	103
Jukola	207	208	202	196	196	208	203	201	189
Nummen yhtenäis- koulu	512	496	498	504	487	467	450	447	424

Nummen kirjasto

- Nummen kirjasto sijaitsee Nummikeskuksessa ja se avattiin vuonna 2019.
- Tilat ja kokoelmat ovat huomattavasti pienemmät kuin aikaisemmin läntisen kantakaupungin alueella sijainneella Jukolan kirjastolla
- Toukokuun loppuun mennessä Nummella oli yli 6000 lainaa enemmän kuin vuonna 2022 vastaavana ajankohtana
- Kävijöistä ei vastaavaa arviota voi tehdä, koska kävijäluvut perustuvat otantaan
- Nummen kirjaston sijaintiin ei esitetä muutoksia

9. Museopalvelut

- Palveluverkkoon kuuluvat tällä hetkellä:
 - Kaupunginmuseo: Palanderin talo, Museo Skogster, Sibeliuksen syntymäkoti
 - Taidemuseo: Lohrman- makasiini ja Engel-makasiini
 - Kokoelmavarastot Kokeyalla ja Laajamäentiellä (Kaupunginmuseo) sekä Verkatehtaalla ja pääkirjastolla (Taidemuseo)
- Esityksenä on, että kaupunginmuseolle kehitetään yksi vetovoimainen pääkohde vuoteen 2027 mennessä, jolloin Museo Skogsterin vuokrasopimus päättyy.
- Samalla Palanderin talon kotimuseosta ja mahdollisesti myös Laajamäentien varastosta luovutaan.
- Soveltuva museokohteeksi saneerattava kiinteistö on esim. Kumppanuustalo
- Muut museokohteet jatkavat nykyisellään

Kaupunginmuseon esitetty muutos

Perusteita:

- Elinvoimainvestointi ja matkailun edistäminen
- Mahdollisuus toteuttaa kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisia näyttelyitä sekä tuoda yleisön nähtäville nykyistä enemmän museon omia kokoelmia ja museolainoja. Keskittää kaupunginmuseon pääkohde museoiden laatu- ja olosuhdevaatimukset täyttäviin tiloihin
- Hämeenlinnan identiteettityössä korostui kaupungin historiallisuus sekä odotus kaupungin historian tekemisestä nykyistä näkyvämmäksi (esim. pysyvä näyttely Hämeenlinnan historiasta)
- Uusi käyttö historialliselle kiinteistölle kaupungin keskustassa

Talousvaikutukset

- Elinvoimainvestointi, ei tuota säästöjä
- Järjestelyyn liittyvien tilojen vuosivuokrat: Museo Skogster 170 160 €, Palanderin talo 58 172 €, Laajamäentien varasto 23 562 € = yhteensä n. 250 000€/vuosi
- Kumppanuustalon tilat ovat tällä hetkellä vajaakäytöllä ja kiinteistö tuottaa kaupungille tappioita. Kumppanuustalossa oleville toiminnoille löytyisi vaihtoehtoisia tiloja kaupungin kiinteistöistä. Museoinvestoinnilla historiallisesti arvokkaalle kiinteistölle saataisiin uusi pysyvä käyttötarkoitus
- Uusi museokohde kasvattaisi merkittävästi kaupunginmuseon tuloja
- Investointitarpeista tehdään erillinen selvitys

10. Muutosten taloudellisia vaikutuksia ja muutosten alustava aikataulu

Säästöt Sihylle vuokrasta ja ostopalveluista 2023 talousarviotasosta

Kohde	Vuokrasäästö Sihylle	Muut säästöt; siivous,käyttäjäpalvelut, palvelukeittiöt	Investointisäästö
Alvettulan koulu	92 469 €	19 748 €	
Alvettulan päiväkoti	24 566 €	34 107 €	
Tuuloksen päiväkoti	120 818 €	48 207 €	
Rengon kirjasto	36 364 €		
Ortelan koulu	275 824 €	84 873 €	3,4 Milj.€
Miemalan koulu	361 837 €	82 884 €	3,9 Milj.€
Nummen yhtenäiskoulu/Kanta- Voutilan lisätila	36 604 €	45 526 €	
Tarvasmäen tila	175 393 €	52 145 €	
Luolajan koulu	282 399 €	85 679 €	3,6 Milj.€
Siirin päiväkoti, ulkoinen	149 039 €	99 103 €	
Yhteensä	1 635 252€	552 272€	8.8.2023

Henkilöstösäästöt

- Tilojen lisäksi oppilasmäärän väheneminen vaikuttaa myös henkilöstötarpeeseen
- Nykyisellä keskimääräisellä luokkakoolle (20,5) luokanopettajia vuonna 2028 tarvitaan 37 vähemmän kuin vuonna 2022
- Kun yhden luokanopettajan vuosikustannukseksi arvioidaan keskimäärin n. 60 000€, 37 luokanopettajan vähennys tarkoittaisi n. 2,2 Milj.€ säästöä vuositasolla, vähennys voidaan käytännössä hoitaa eläköitymisten ja määräaikaisuuksien päättymisten kautta
- Valmistelun näkökulma on, että muutoksessa ei tavoitella täysimääräistä säästöä vaan osa vapautuvasta resurssista jäisi tilanteen mukaan joko pienentämään luokkakokoja tai muulla tavalla tuomaan lisäresurssia tuen tarpeessa oleville lapsille. Esimerkiksi jos luokkakoko olisi keskimääräisesti 18, vähennystarve olisi 15 virkaa ja säästö n. 0,9Milj.€/vuosi

Lakkautettava kohde	2024	2025	2026	2027
Alvettulan koulu	x			
Alvettulan päiväkoti	x			
Ortelan koulu		x		
Miemalan koulu			x	
Nummen yhtenäiskoulu/ Kanta-Voutilan lisätila	x	tai x		
Tarvasmäen esiopetus ja alaluokat			x	
Luolajan koulu				x

Toiminta siirretään toiseen paikkaan	2024	2025	2026	2027
Kylätalon toiminta Hukarille ja mahd. nuorisotila Hukarilta koululle	x			
Rengon kirjasto koulun ja päiväkodin yhteyteen		x		
Tuuloksen päiväkoti Tuuloksen koululle			x	
Siirin päiväkoti Ruununmyllyn koululle				X

Tarvittavat investoinnit	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Solvikin päiväkoti	x						uudisrakennus, 3Milj€
Kaivokadun pk, Kotirinne		x					peruskorjaus
Hämeensaaren ja Mettolan päiväkodit alueiden rakentuessa							uudisrakennus
Kaupunginmuseon pääkohde Museo Skogsterin ja Palanderin talon tilalle			x	x			muutostyöt museoksi